

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chetmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr Marjan Seyda

Nr. 577

Poznań, sobota dnia 16 grudnia 1933

Rok XXVIII

Wielka katastrofa kolejowa w Poznaniu

W dniu dzisiejszym wydarzyła się w Poznaniu katastrofa kolejowa, która rozmiarami swoimi wstrząsnęła opinią całego miasta.

Już o godz. 7,30 rano rozeszły się pierwsze wiadomości, donoszące o zderzeniu się 2. pociągów. Według relacji naszego specjalnego wysłannika, katastrofa wydarzyła się w następujących okolicznościach:

Pociąg osobowy nr. 1,522, wychodzący o godz. 6,23 z Rogoźna, przyjechał do Poznania o godz. 7,20 i nie mając wjazdu, zatrzymał się przed słupem sygnałowym. W 3 minuty potem, o godz. 7,23, nadjechał pociąg osobowy nr. 4132 z Wroniek, który, nie widząc otoczonego kłębami pary pociągu z Rogoźna, wjechał na niego całym impetem ztyłu.

Skutki zderzenia były fatalne. Trzy wagony pociągu rogozińskiego spadły z nasypu przy ul. Poznańskiej między cyrkiem „Olympia“ a kortami tenisowymi „A. Z. S.“ i rozbiły się doszczętnie. Dalsze wagony zawisły na wale.

Natychmiast zaalarmowano komendę P. P. na miasto Poznań, pogotowia ratunkowe, szpital miejski i dyrekcję kolejową. Na miejsce wypadku przybyły niezwłocznie oddziały policji pod kierownictwem komend. policji na miasto Poznań, p. Pituleja, karetki pogotowia lekarskich 55-55 i 66-66, pociąg ratunkowy oraz funkcjonariusze dyrekcji kolei.

Przystąpiono do akcji ratunkowej. Z pod gruzów rozbitych wagonów poczęto wydobywać zabitych i rannych. Pogotowie 55-55 odwiozło do szpitala miejskiego dwóch zabitych oraz 10 osób ciężko rannych, wśród których kilka znajduje się w stanie agonii. Poza tem pogotowie to opatrzyło następujące osoby, które odniosły rany ciężkie względnie ogólne potłuczenia: — Krzyżanowski Bronisław, lat 25, z Suchogolasu, Jan Janickowski, lat 50, z Gołęczewa,

Ogólny widok miejsca katastrofy.

Jan Grzejniczak, lat 41, z Soboty, Ariela Kubicka z Gołęczewa, Raniecki Zygmunt z Gołęcina, Ran Antoni ze Złotnik i Elżbieta Arwe z Gołęczewa, Stanisław Stroiński, lat 25, z Suchogolasu.

Pogotowie 66-66 przewiozło do szpitala 6 osób zabitych oraz 20 osób lżej lub ciężiej rannych, wśród których znajduje się kilka w stanie umiერającym.

Miejsce katastrofy otoczono natychmiast silnym kordonem policji, która nie dopuszczała do miejsca wypadku osób niepowołanych. Wiadomość o katastrofie ściągnęła na ul. Poznańską i ulice przyległe tłumy publiczności, które mimo kilkunastostopniowego mrozu oczekiwały wiadomości, szukając wśród rannych czy zabitych swoich krewnych lub znajomych.

W akcji ratunkowej biorą udział straż pożarna i specjalnie zmobilizowane oddziały wojskowe.

W dalszym ciągu dowiadujemy się (godz. 11), iż w szpitalu miejskim w Poznaniu zmarło 5 osób i to: Rujna Władysław, asesor kolejowy, Tabaka Telesfor, uczeń III klasy gimnazjum im. Bergera, Makowska z Gołęcina oraz kobieta niestwierdzonego nazwiska.

Poza tem w szpitalu miejskim znajdują się ranni ciężiej i lżej: Hoebner Czesław, Tabaka Bogdan, Nowicki Franciszek, Lange Marja, Stoiński Michał, Sobczak Bolesław, Łytkowski Jan, Łytkowski Władysław, Kaczmarek Cecylja, Pelkowski Bolesław, Cicha Zofja, Dąbrowski Wacław, Domagała Mikołaj, Wachowiak Marcin, Pacholska Augusta oraz Krzyżański Bolesław.

Poza tem rany odnieśli m. in. Stronka Stanisław ze Suchego Lasu i Wachowiak Mar-

cin (okaleczenie nóg), 42-letni Leon Stolarczyk z Suchego Lasu, 38-letni Franciszek Grzybowski z Gołęcina (złamanie obojczyka), uczniowie szkolni: 12-letni Florjan Blochowiak i jego 7-letni brat Henryk, obaj ze Złotnik; — pierwszy ma dotkliwe kontuzje kręgosłupa, a drugi okaleczenie głowy. 17-letni uczeń szkolny Otto Durdel z Gołęczewa odniósł okaleczenia ręki od rozbitej szyby.

W Przemienieniu Pańskim znajdują się ranni: Władysław Lemann z Chłudowa oraz Kasperski Stanisław z Gołęcina. W lecznicy kolejowej znajdują się m. i.: Bauer Alfons z Zielonkowa, Maciaszek Jan z Gołęczewa, Domagała Mieczysław z Gołęcina. Do szpitala św. Józefa przewieziono syna zmarłego asesora kolejowego Rujny Władysława, ucznia gimnazjalnego Józefa Rujnę.

Ogółem w szpitalu miejskim opatrzone 34 osoby, z których kilkanaście udało się do domu.

Jak się dowiadujemy, w zakładzie medycyny sądowej znajduje się szereg zwłok jeszcze nie rozpoznanych. Również w szpitalu wojskowym leży pewien poraniony kapitan wojskowy.

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej)

Z pod rozbitych wagonów kolejowych poczęto wydobywać zabitych i rannych.

Wielka katastrofa kolejowa w Poznaniu

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej).

Przez biura szpitala miejskiego przewijają się liczne rzesze zrozpaczonych w najwyższym stopniu rodziców i krewnych ofiar wypadku.

Godz. 12 min. 50. Zdołaliśmy wśród niezwykłych trudności zebrać jeszcze następujące informacje: dokładna liczba ogólna zabitych i zmarłych od ran nie jest jeszcze znana. Pewnym jest, że zmarło 8 osób, a mianowicie: Władysław Rujna asesor kolejowy, Telesfor Tabaka, Józefa Mąkowska, Władysław Laskowski, Bogdan Tabaka, Juljanna Rujna, Wojciech Dźwig i kobieta niestwierdzonego jeszcze nazwiska. Sześć zwłok

znajduje się w szpitalu miejskim, zwłoki zaś ś. p. Juljanny Rujny i Dźwiga w Zakładzie Medycyny Sądowej.

Ciężko poraniony komendant p. w. w Szamotułach kpt. Furmanowicz znajduje się w szpitalu wojskowym. Poza tym rannych odwieziono do Lecznicy Kolejowej, szpitala Przemienienia Pańskiego i szpitala ś. p. Józefa.

Zarówno na miejscu katastrofy jak i w szpitalach rozgrywają się sceny, grozą przejmujące. Na wiadomość o katastrofie dużo osób przybywa do szpitali i z rozpaczą wypytuje o los swych znajomych i krewnych. Ponieważ poranionych odwieziono do

różnych szpitali, trudno jest ustalić ich nazwiska i stan ich zdrowia.

Do chwili, kiedy to piszemy — dyrekcja kolejowa nie wydała żadnego komunikatu oficjalnego, któryby dokładnie zobrazował przyczyny przebiegu i skutki katastrofy tak, że zmuszeni jesteśmy ograniczyć się do własnych informacji, które ze zrozumiałych względów mogą jeszcze być niedokładne. Informacje dokładniejsze podamy w sobotę rano.

W ostatniej chwili doręczono nam oficjalny komunikat policyjny, w którym wyszczególnia się dotąd 8 zabitych i 40 ciężko i lżej rannych.

cji błąd. Pompiljusza Pirotti i Jana Bosco, oraz błąd Ludwika de Marillac i Michaeli od N. Sakramentu.

Kpt. Röhm w Rzymie

Paryż (PAT). Ag. Havasa donosi z Rzymu, że przybył tam kap. Röhm, szef sztabu oddziałów szturmówek hitlerowskich. Kpt. Röhm został przyjęty przez ambasadora Rzeszy i wielu przedstawicieli kół politycznych oraz wojskowych Włoch.

Przepowiednia pogody na sobotę: Pogoda nadal bez większych zmian, pogodnie i w dalszym ciągu jeszcze silny mróz, słabe wiatry wschodnie i wschodnio-północne.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.69 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.68 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk niem. w dewizach 211.90 zł. gotówką 211.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.86 do 173.12 zł, otówka 172.52 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 15. 12. 1933 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była w dalszym ciągu mocna
Z pożyczek państwowych poszukiwano i płacono za 5% poź. konwers. 51.—% oraz za 4% premj. dol. 50%.

Mniejszą ilość 8% obligacji m. Poznania z r. 1927 obracano po 92.—%.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4% dol. listy zast. 38.—% (przy kursie dolara 5 73/4) oraz za 4% dol. listy zast. w złocie 40.—%; zaś 4% listy zast. konwert. obracano po 38.— oraz 4% złotowe listy zast. po 41.—%.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 30.— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papierów procentowych:

(Kurs w procentach nominalu)

5% poź. konwersyjna 51% P.

8% obl. m. Poznania z 1927 r. 92% +

4% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5 73/4 38% P.

4% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8.90 40% P.

4% listy zastaw. konw. ostep. P. Z. K. 38% +

(Kurs w złotych)

4% poź. premj. dol. serja II. 50.50 P.

4% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 41.— +

Tendencja mocna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 15. 12. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parwet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1 żyto 727 g/l 2. pszenica 756 g/l 3. owies 500 g/l

Ceny transakcyjne

Zyto 225 tonn par Poznań	14,75
Zyto 15 tonn par Poznań	14,70
Zyto 45 tonn par Poznań	14,68 1/2
Zyto 45 tonn par Poznań	14,55

Ceny orientacyjne

Zyto	14,50—14,75
Usposobienie spokojne	
Pszenica	17,50—18,00
Usposobienie spokojne	
Jęczmień browarowy	14,75—15,50
Usposobienie spokojne	
Jęczmień 695—705 g/l	13,75—14,00
Jęczmień 675—685 g/l	13,25—13,50
Usposobienie spokojne	
Owies	13,00—13,25
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia 65% wł work	20,75—21,00
Usposobienie spokojne	
Mąka pszenna 65% wł work	29,50—31,50
Usposobienie spokojne	
Otręby żytnie	10,00—10,50
Otręby pszenne	9,75—10,25
Otręby pszenne (grube)	10,75—11,25
Rzepak zimowy	43,00—44,00
Gorzyczka	33,00—35,00
Wyka latowa	14,00—15,00
Peluszka	14,00—15,00
Groch Viktoria	21,00—24,00
Groch Folgera	21,00—23,00
Seradela	13,50—15,50
Koniczyna czerwona	170,00—210,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna żółta odluszczone	90,00—110,00
Makuch iniany	19,50—20,50
Makuch rzepakowy	16,50—17,00
Makuch słonecznikowy	19,00—20,00
Srut Soja	23,00—25,50
Mak niebieski	49,00—54,00

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 175 tonn, pszenicy 30 tonn, jęczmienia 45 tonn, otrab żytnich 75 tonn, otrab pszenicznych 30 tonn, mąki żytniej 45 tonn, grochu Victoria 30 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 15. 12. 1933 r.

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: buhajów 2, krów 10, świń 24, prosiąt 78, cieląt 167, owiec 25, razem 526 zwierząt.

W okowach mrozu i śniegu

Ostra zima opanowała całą niemal Europę, dając się bardzo we znaki mieszkańcom południa i wywołując w poszczególnych krajach duże szkody

ZAMIECIE W NIEMCZECH

Berlin. (Tel. wł.) Przeciętą temperaturą w Niemczech w ciągu dnia wczorajszego wynosiła od 5 do 15 stopni poniżej zera. W wielu miejscowościach ponadto we znaki dały się ludności obfite opady śnieżne.

W Turyngji gwałtowne śnieżycy wywołały zastój w komunikacji ulicznej i szosowej. W jednym nawet wypadku ugrzęźli w śniegu na linii pociąg osobowy. Część Renu w pobliżu Duisburga zamarzała, wskutek czego uległa przerwaniu komunikacja rzeczna na tym odcinku Renu.

FALA ZIMNA TRWA

Paryż. (Tel. wł.) Z całego kraju donoszą o utrzymującej się nadal fali mrozów. Przeciętą temperaturą wynosiła w dniu wczorajszym w całej Francji od 5 do 8 stopni.

W wielu miejscowościach śnieżycy spowodowały zastój w komunikacji. W Bordeaux od kilku dni śnieży, co jest osobliwością nienotowaną w tem mieście już od kilkunastu lat.

SPUSTOSZENIA WE WŁOSZECH

Rzym. (Tel. wł.) Trwające od szeregu dni śnieżycy, wyrządziły w północnych Włoszech ogromne spustoszenia i przerwy w ruchu kolejowym, a niekiedy nawet zatamowały zupełnie komunikację.

Mróz dochodzący do kilku stopni utrzymuje się wciąż. Z wielu miejscowości donoszą nawet o kilku śmiertelnych wypadkach. Bardzo dotkliwie ucierpiała z powodu mrozu i śnieżycy Wenecja.

8 ŚMIERTELNYCH WYPADKÓW

Londyn. (Tel. wł.) Fala mrozów spowodowała, jak donoszą urzędowo, 8 śmiertelnych wypadków oraz znaczną ilość poważniejszych odziebień w całym kraju.

KAPRYSY TEMPERATURY

Berlin. (Tel. wł.) Ciekawy bardzo stosunek temperatury wydatnił się dziś w górach Olbrzymich. Podczas gdy w dolinie było 29 stopni mrozu, na najwyższym szczycie Schneekoppe termometr wskazywał tylko 15 stopni poniżej zera.

27 STOPNI NA ŚLĄSKU

Berlin. (Tel. wł.) Dotkliwy mróz utrzymuje się w całej Rzeszy. Jedynie w północno-zachodniej części kraju temperatura nie przekracza 7 stopni. We wszystkich innych krajach Rzeszy zimno dochodzi do kilkunastu stopni a na Śląsku niemieckim nawet ponad 25 stopni.

W Berlinie w godzinach przedpołudniowych było 14 stopni poniżej zera a na peryferiach miastek 16 stopni. Na Śląsku fali mrozu towarzyszy silny wicher północno-wschodni. We Wrocławiu było 26 stopni a w okolicach Nissy 27. Najwyższy poziom osiągnęła temperatura w okolicach miejscowości Sprotawy na Dolnym

Śląsku, gdzie skonstatowano 28 stopni mrozu.

Z zachodniej części Rzeszy i z północy kraju donoszą o obfitych opadach śnieżnych a niejednokrotnie nawet o silnych śnieżycach, które jeszcze spotęgowały zimno.

W Stutgarcie temperatura wykazywała wczoraj wieczorem i dziś w nocy 14 i pół stopni poniżej zera, w Heilbron zaś 13,7 stopni, w górach Czarne-

go Lasu, Harcu i w Alpach szwabskich przeciętna temperatura wynosiła 15 stopni względnie 14,8 do 16,3 poniżej zera.

W północnej części Rzeszy jedynie w okolicach Lubeki mróz dochodził do 22 stopni. W okolicach Hamburga było tylko 6 do 7 stopni. W ciągu dnia wczorajszego i w nocy spadł tam obfity śnieg. Powłoka jego przeciętnie wynosi 7 cm.

Przed wyrokiem w procesie lipskim

„Börsen Ztg.“ domaga się skazania Torglera pod tym czy innym pozorem, oraz wydalenia Bułgarów z Rzeszy - Przemówienia obrońców

Berlin. (PAT.) Z dzienników porannych jedynie „Boersen Ztg.“ ogłasza dłuższy komentarz do wniosku prokuratora w procesie lipskim.

Dziennik zaznacza w związku z żądaniem kary śmierci dla van der Lubego, że poczucie prawne narodu niemieckiego wymaga tej kary i dlatego wniosek nadprokuratora znajdzie wszędzie pełne uznanie. Natomiast trudniej przedstawia się dla oskarżenia sprawa Torglera. Jeżeli trybunał nie uzna jego czynnego udziału w podpaleniu Reichstagu za udowodniony, to musiałoby być wdrożone nowe postępowanie karne o zdradę stanu.

Ze Torgler za zdradę stanu zostanie w tym lub w nowym procesie skazany, to nie ulega dla dziennika żadnej wątpliwości.

Co się tyczy wniosku o uwolnienie Bułgarów, to według pisma, o ile nie będą musieli odpokutować za przekroczenie przepisów dewizowych i paszportowych, powinni jak najszybciej

być wydaleny z Niemiec jako uciążliwi cudzoziemcy.

„Boersen Ztg.“ liczy się z przypuszczeniem, że zagranica przypisywać będzie „brunatnej księdze“ uwolnienie Bułgarów. Rozpowszechnianiu takich twierdzeń ma zapobiec oświadczenie obrońcy Teichert.

Berlin. (Tel. wł.) W dalszym ciągu procesu o podpalenie Reichstagu dziś przed południem przemawiali obrońcy Teichert i Sack.

Obrońca oskarżonych Bułgarów z naciskiem żądał uwolnienia jego klientów, gdyż przewód sądowy nie wykazał ich winy a raczej potwierdził ponownie przypuszczenia o fałszywych zeznaniach złożonych przez niektórych świadków.

Na wstępie dzisiejszej rozprawy żądał głosu również i Dymitrow, który prosił o pozwolenie wygłoszenia mowy obronnej, jednak przewodniczący to żądanie potraktował odmownie.

O tezach konstytucyjnych B. B.

W środę będzie zwołana komisja konstytucyjna

Warszawa. (Tel. wł.) Komisja konstytucyjna zostanie zwołana na środę, i wtedy prezes komisji Makowski zakomunikuje o tezach, nad którymi dyskusja rozpocznie się około 10 stycznia.

B. B. chciałby przeprowadzić jeszcze w tej sesji zmianę konstytucji. Na przyszłą sesję przewiduje przeprowadzenie zmiany ustroju administracyjnego państwa i dopiero potem uchwalenie zmiany ordynacji wyborczej.

Zwraca w kołach politycznych uwagę, że projekt „sanacyjny“ obejmu-

je tylko głosowanie tajne i powszechne. W ten sposób pomija zupełnie bez pośredniość głosowania. Uważają to za furtkę do systemu korporacyjnego.

Jeżeli chodzi o senat, to projekt nie przyznaje mu inicjatywy ustawodawczej. Na 40 członków Senatu, mianowanych przez Prezydenta, mają być powoływani przedstawiciele nauki, to znaczy uniwersytetów, duchowieństwa wszystkich wyznań i wyższej hierarchii administracyjnej. (w)

W pośmiertnym hołdzie

Gdynia. (Tel. wł.) W komisarjacie rządu odbyło się posiedzenie, na którym utworzono tymczasowy komitet. Ma on zająć się sprawą sprowadzenia zwłok poety kaszubskiego Hieronima Derdowskiego, pochowanego w Stanach Zjednoczonych.

Tymczasowy komitet, po uzyskaniu zezwolenia rodziny na sprowadzenie zwłok, niezwłocznie poczyni stara-

nia w celu przygotowania odpowiedniego grobowca w Gdyni. Sprawadzenie zwłok będzie oczywiście miało charakter większej uroczystości regionalnej.

Konsystorze

Miasto Watykańskie (KAP) W dniu 21 grudnia odbędą się pod przewodnictwem Ojca św. konsystorze tajny i publiczny w sprawie kanoniza-

Tranzyt niemiecki do Prus Wschodnich

Wśród niemiłkających roszczeń niemieckich do Pomorza polskiego na czoło wybijają się stale narzekania na trudności przewozów kolejowych, w szczególności towarowych, między Niemcami i Prusami Wschodnimi przez Polskę.

Jaka jest rzeczywistość?

Oto taka, że Polska wczesniej i więcej zrobiła dla uczynienia zadość potrzebom Niemiec, niż zalecono w traktacie.

Wczesniej, jak wynika z przebiegu sprawy następującego: Traktat Wersalski, zalecając Polsce udzielenie Niemcom wolności tranzytu (art. 89), uznał za potrzebne zawarcie w tym celu konkencji między Polską a Niemcami, w przeciągu jednego roku od uprawomocnienia się traktatu (art. 98). Konkwencja taka została zawarta w Paryżu dnia 21. IV. 1921 r. i weszła w życie 1. VI. 1922.

Od chwili więc objęcia Pomorza przez Polskę do czerwca 1922 r., t. zn. do czasu wejścia w życie konwencji paryskiej, sprawę towarowych przewozów tranzytowych z Niemiec do Prus Wschodnich przez Polskę mógł być rząd polski regulować jednostronnie, bez udziału Niemiec. Polska tej korzystnej dla siebie sytuacji nie chciała jednak wyzyskać i wkrótce po objęciu Pomorza, t. j. już od lutego 1920 r., dopuściła wolność tranzytu na mocy rozporządzenia Rady Ministrów, a następnie na mocy prowizorycznych umów z Niemcami dnia 3. IX. 1920 (Umowa opolska), 13. XI. 1920 i 4. V. 1921. Nadto 9 stycznia 1920 Polska zawiera z Niemcami umowę prowizoryczną w Paryżu i zezwala na tranzyt kolejowy wojsk niemieckich przez Pomorze, a pierwszy taki tranzyt wojskowy niemiecki wiozła Polska w lipcu r. 1920.

W okresie tym więc, t. j. od chwili uprawomocnienia się traktatu wersalskiego do czasu wejścia w życie konwencji (czerwiec 1922) miały Prusy Wschodnie nieprzerwaną komunikację towarową nie tylko ze swą macierzą, ale nawet z Górnym Śląskiem, który był wtedy terenem plebiscytowym.

Więcej zaś, jak wynika z danych następujących:

W myśl art. 89 i 98 traktatu wersalskiego tylko sprawy komunikacji kolejowej, telefonicznej i telegraficznej miały być uregulowane konwencją, a więc przy współudziale Niemiec. Natomiast kwestje techniczne, umożliwiające zrealizowanie wolności tranzytu, a mianowicie kwestje paszportowe, celne, problem transportów wojskowych i t. d. mogły być przez Polskę regulowane jednostronnie, t. j. bez współudziału Niemiec, a więc nie konwencją lecz w drodze swych wewnętrznych rozporządzeń. I tu znowu należy z naciskiem podkreślić dobrą wolę rządu polskiego wobec Niemiec, gdyż Polska zgodziła się wszystkie te kwestje regulować dwustronnie, t. j. przy udziale Niemiec. Było to daleko idące wyroczenie poza obowiązki, nałożone na Polskę przez traktat wersalski, a wyroczenie to poszło jeszcze dalej, gdy rząd polski zgodził się ruch tranzytowy kierować przez linie kolejowe b. Kongresówki na wypadek wyjątkowego położenia, tamującego ruch kolejowy na liniach, przyjętych do tranzytu w konwencji paryskiej, oraz gdy rząd polski rozszerzył wolność tranzytu także na obszar w. m. Gdańska.

Co o tem wówczas sami Niemcy mówili?

Wszystkie te udogodnienia i ułatwienia ze strony rządu polskiego w rozwiązaniu trudnej kwestji tranzytu podniesione są z uznaniem przez memoriał rządu niemieckiego z r. 1921 („Denkschrift des Auswärtigen Amtes zum Gesetz über das Durchgangsabkommen“, „Reichstagsdrucksache“ nr. 2191), który stwierdza, że konwencja paryska z r. 1921 wyszła daleko poza ramy traktatu wersalskiego, że poza wszystkimi, wyluszczeniemi wyżej, dowodami dobrej woli rządu polskiego, Polska, bez względu na ewentualne zwiększenie kosztów eksploatacyjnych, zobowiązała się kierować tranzyt drogą najkrótszą, co chroni Niemcy przed podrożeniem kosztów przewozu, a równocześnie umożliwia jak najszybszą dostawę towarów do stacji przeznaczenia, oraz że rząd polski nie ograniczył się w zawartej konwencji do uregulowania spraw komunikacji kolejowej, pocztowej i telegra-

Neoetatyzm „sanacyjny”

Organ współpracującego z rządem „Lewjatan” „Kurjer Polski” zamieścił przed paru dniami feljeton gospodarczy p. t. „Zbrodnia”, przedstawiający dzieje przedsiębiorstwa przemysłowego, które dziwnym w obecnych czasach zbiegiem okoliczności wykazało w bilansie zysk ze swej produkcji. Posypały się głosy oburzenia na taką „zbrodnię” i — rady. Jedni proponowali nałożyć na to przedsiębiorstwo specjalne opłaty, inni przymusową obniżkę ceny, założenie konkurencyjnej fabryki państwowej, przymusowy wykup, a wreszcie — konfiskatę. Gdy przedsiębiorstwo, wzięte na te tortury, zaczęło upadać, sytuacja nagle się zmieniła: wzięto je pod opiekę, dano mu kredyty, premje, założono dla niego specjalny kartel, aż w końcu „zbrodnia” ongiś firma została przejęta przez państwo.

Doznała ta satyra ilustruje znakomicie obecne położenie naszego życia gospodarczego i stosunek do niego opinii kierowniczych kół obozu „sanacyjnego”. Koła te wyszły, jak wiadomo, z socjalizmu i pomimo zerwania z partją nie porzuciły bynajmniej jej doktryny społecznej — gospodarczej, lecz realizują ją konsekwentnie pod postacią swoistego etatyizmu.

Gospodarkę etatystyczną „pierwszej brygady gospodarczej” można podzielić na dwa okresy. W czasie dobrej konjunktury wyrażała się ona w sposób bezpośredni przez zakładanie przedsiębiorstw państwowych, które czerpały szczerą ręką z obfitego źródła nadwyżek budżetowych. Gdy źródło to wyschło, przyszedł drugi okres, polegający na opanowywaniu prywatnych warsztatów gospodarczych zapomocą odpowiednio skierowanej polityki i kontroli.

Póki rządził ostrożny p. Prystor proces ten odbywał się w tempie powolnym, które doznało przyspieszenia pod rządami p. Jędrzejewicza. P. Prystor osobiście kierował polityką gospodarczą rządu. Pracujące u jego boku skromne biuro komitetu ekonomicznego ministrów było rodzajem generalnego sztabu gospodarczego, którego szef wiceminister Lechnicki pod czynnem, bezpośredniemi kierownictwem p. Prystora ustalał programy działalności gospodarczej rządu.

P. Jędrzejewicz bezpośrednio sprawami gospodarczymi się nie zajmuje. Wprawdzie p. Lechnicki pozostaje na-

dal na swem stanowisku, ale z natury rzeczy nie może on sam być czynnikiem „nadrzędnym” w stosunku do ministerstwa resortowych, kierowanych niemal wyłącznie przez „pierwszą brygadę gospodarczą”, która, zyskawszy w ten sposób większą samodzielność, nabrała rozmachu do „radosnej twórczości” w jej nowem wydaniu.

Zapędy neoetatyizmu harmonizują z radykalno — społecznymi poglądami lewicy obozu „sanacyjnego”, która obecnie doszła do dużych wpływów. Wspólna ideologia gospodarcza tych czynników wydała szereg skierowanych przeciw prywatnemu gospodarstwu decyzji, że wymienimy tylko: nowe podatki, przejmowanie przez państwo ziemi większej własności, wzrost wydatków budżetowych (po pożyczce), a w końcu „ładna” inflacja pod postacią bonów funduszu inwestycyjnego.

Cecha tych wszystkich zarządzeń (poza podatkami) jest ich elastyczność. Rząd może przejmować ziemię, może wzmacniać kontrolę nad ciężkim przemysłem, — ale nie musi. Więc tak zw. „sfery gospodarcze” radzą sobie w ten sposób, że przy pomocy rozmaitych, personalnych i politycznych, kombinacji same poddają się kontroli, a nawet kierownictwu „pierwszej brygady gospodarczej”, co im przynosi doraźnie pożądaną ulgę. Wiadomo n. p., że rozwiązanie kartelu karbidowego ma się zakończyć nową umową kartelową. Ostatnio znowu zbliżona do przemysłu cukrowniczego prasa doniosła, że zapowiedziana obniżka cen cukru uległa odroczeniu, i kto wie, czy wogóle nastąpi. Odczekać też należy, jak się zakończą represje przeciwko „Interessengemeinschaft” na Górnym Śląsku.

Bo neoetatyizm grupy rządzącej wpływa — nie tylko z doktryny, ale także z aktualnych założeń politycznych. Rozumieją to t. zw. „sfery gospodarcze” czyli wielki przemysł i wielka własność, i prowadzą także ze swej strony odpowiednią politykę. Jak na niej wyjdą, to ich rzecz. Nas obchodzi głównie to, że koszty tej gry polityczno-gospodarczej płacił dotąd i płaci „człowiek średni”, zarówno ten, co przy wyborach „współpracuje” z obozem rządowym, jak i ten, co przez opozycję polityczną broni swej niezależności gospodarczej przed fatalnemi dla niej postępniami etatyizmu. M. K.

ficznej, ale, wychodząc poza ramy art. 98 traktatu wersalskiego, ustalił w niej przepisy dla ruchu wojskowego, navigacji, samochodowego i t. d.

A jakież jest dzisiejszy stan rzeczy?

Ilość i rodzaj pociągów, kursujących w ruchu tranzytowym towarowym, jest ustalana, stosownie do życzeń rządu niemieckiego, na specjalnych konferencjach rozkładów jazdy. Ilość tych pociągów tranzytowych jest zawsze tak znaczna, że większa ich część pozostaje przez Niemcy wogóle niewyżytkana.

W r. 1932 ustalono na życzenie rządu niemieckiego dla tego ruchu 84 pociągów towarowych i wojskowych na dobę, z czego kursowało stale 16 pociągów, a w r. 1933 ustalono 76 pociągów towarowych i wojskowych na dobę, z których kursuje stale 29. Wymieniony już wyżej memoriał „Auswärtiges Amt” stwierdza, że dla tranzytowego ruchu kolejowego miarodajnym jest zapotrzebowanie gospodarze Prus Wschodnich („für den Umfang dieses Verkehrs ist das Verkehrsbedürfnis Ostpreussens massgebend”). Jeżeli się więc zważy znaczną ilość pociągów tranzytowych, wyznaczonych przez Polskę na życzenie Niemiec, to musi się dojść do przekonania, że dobra wola rządu polskiego idzie bardzo daleko, że potrzeby gospodarze Prus Wschodnich są całkowicie pokryte i że chociaż potrzeby nie wymagają wcale ustalania tak wielkiej ilości pociągów tranzytowych, to ustalenie ich w tak znacznej ilości daje Niemcom możliwość przewozu jak największej

ilości towarów i najbardziej dogodnemi pociągami.

Zarazem dla transportów wojskowych wyznaczają koleje polskie na życzenie kolei niemieckich kilka stałych tras pociągowych. Na r. 1933 wyznaczono cztery trasy na dobę. Dla ułatwienia w przeprowadzaniu tych transportów wojskowych utworzono przy Dyrekcji Kolejowej w Gdańsku t. zw. biuro łącznikowe, w którym urzęduje stale wyższy oficer armji niemieckiej, a komendantowi transportu wojskowego oddają koleje polskie każdorazowo do dyspozycji połączenia telegraficzne i telefoniczne celem nawiązania kontaktu z biurem łącznikowym w Dyrekcji. Ma on poza tem prawo do posiadania własnego, a więc z niemieckich żołnierzy złożonego, konwoju, który w czasie pełnienia służby może być kompletnie uzbrojony, nawet podczas przejazdu przez teren Polski. Tranzyt wojskowy jest zupełnie wolny od jakichkolwiek formalności celnych lub paszportowych. W razie potrzeby mogą transporty wojskowe na terenie polskim kompletować żywność, korzystając z urządzeń sanitarnych na stacjach i t. d.

Udogodnienia te, które idą o wiele dalej, aniżeli zaleca traktat wersalski, są dalszym niezbitym dowodem, iż o jakichkolwiek trudnościach czy też sztykach ze strony rządu polskiego w tym ruchu tranzytowym nie może być mowy, a zarzuty prasy niemieckiej nie mogą mieć żadnych rzeczowych podstaw.

Co więcej, w myśl konwencji z

Kasety

Gwiazdkowe Gwiazdorki

z 5 kaw. mydła i inne gustowne podarunki począwszy od

zł 1⁵⁰

Przemysławka

woda kolońska o niedoścignionej jakości nadaje się dla wszystkich jako PODAREK Gwiazdkowy.

Uprasza się zważać na wytwórcę.

Henryk Żak, Poznań

fabryka perfum, mydeł i kosmetyków

dnia 21. 4. 1921, ruch tranzytowy ustanowiony został tylko dla nawiązania łączności Prus Wschodnich z macierzą. Niemcy jednak korzystają z tego tranzytu uprzywilejowanego przy ładunkach, przewożonych z Niemiec tranzytem przez Polskę i Prusy Wschodnie do Litwy, Łotwy, Rosji i t. d., a wyłączając zupełnie ingerencję Polski, nadają takie przesyłki z Niemiec do granicznych stacji niemiecko-litewskich w Prusach Wschodnich, a stąd przeeksportowują je dalej do Litwy, Łotwy, Rosji i t. d. Ruch tranzytowy zatem służy obecnie Niemcom nie tylko dla łączności Prus Wschodnich z macierzą, co wyraźnie podkreślał traktat wersalski (art. 89), ale jest dla nich tanim i wygodnym pomostem dla stosunków handlowych z innymi państwami, co dla Polski, która z racji swego geograficznego położenia jest naturalnym zapleczem tych właśnie państw, jest poważną i groźną konkurencją.

Jeśli się weźmie tu jeszcze pod uwagę, iż ten ruch tranzytowy nie podlega w Polsce żadnemu oczeniu ani też żadnym uciążliwym ograniczeniom, to łatwo zrozumiałem jest, jak wygodnym i jak lukratywnym musi być ten ruch tranzytowy dla Niemiec.

Śp. Zygmunt Pluciński

Dzisiaj w piątek o godz. 10 i pół zmarł w zakładzie Sióstr Elżbietanek, po długich i ciężkich cierpieniach ś. p. Zygmunt Pluciński, właściciel Lusówka w powiecie poznańskim.

Chociaż stan zdrowia Zmarłego był już od dłuższego czasu tak poważny, że należało się niestety liczyć z możliwością katastrofy, wiadomość o zgonie śp. Zygmunta Plucińskiego wstrząsnie do głębi szerokimi kołami społeczeństwa naszego, które Zmarłego znały, cenily i kochały nie tylko jako działacza patriotycznego, przepojonego nawskroś ideowością, ale niemniej jako człowieka szlachetnego, dobrego, o duszy czystej i pogodnej, posiadającej dużą siłę przyciągającą.

W tej chwili, nie mogąc wobec spóźnionej pory kreślić życiorysu Zmarłego, co odkładamy do dnia jutrzejszego, stwierdzamy, że śmierć śp. Zygmunta Plucińskiego okryła głęboką żalobą nie tylko małżonkę Jego z domu p. Krajewską, córkę, synów, brata i dalszą rodzinę, ale niemniej szerokie rzesze społeczeństwa, z którymi Zmarłego łączyła przez długie lata praca patriotyczna i społeczna.

Cześć pamięci nieustrudzonego Pracownika na niwie ojczyznej!

Główna wygrana

Warszawa. (PAT.) Dziś w 3 dniu ciągnięcia 28 P. P. L. K. główna wygrana w wysokości 300 000 zł padła na nr. 26 014

W pierwszych 10-ciu latach

winna każda matka dziecko swe myć i kąpać tylko za użyciem czystego łagodnego

MYDŁA DLA DZIECI NIVEA

Dziecko będzie jej za to wdzięczne, gdyż zaoszczędzi sobie w przyszłości wiele kłopotów o zachowanie dobrej cery. Mydło Nivea jest wyrabiane według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej skóry dziecka.

Cena: Zł. 1.20

Przed goleniem KREM lub OLEJEK NIVEA

sprawia to gładką i elastyczną skórę!

Zatem najpierw skórę przysposobić Niveą, a potem namydlić i golić. Nie będzie wtenczas wyprysków ani podrażnienia skóry. Radzimy wypróbować to już jutro rano. Systemem Nivea ogoli się Pan jeszcze raz tak doskonale jak dotychczas i zupełnie bezboleśnie. Skąd to działanie? Sprawia to Euceryt i dlatego nie zastąpią Nivei nawet najszumniej zachwalane naśladownictwa, bo żaden inny krem lub olejek kosmetyczny nie zawiera Eucerytu. KREM: Zł. 0.40 do 2.60 / OLEJEK: Zł. 1.00, 2.00 i 3.50
Polski produkt firmy: PEBECO, Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pr 4 933 - N. 1154

Sprawa żydowska w Austrii

„Temps“ donosi z Wiednia, że sprawa żydowska staje się zagadnieniem, które najbardziej zaczyna zajmować kierownicze sfery katolickie w Austrii. Istotnie przed kilku dniami dr. Czermak, b. minister i przywódca partji chrześcijańsko - społecznej, podkreślał absolutną konieczność dla Austrii załatwienia tej sprawy w sposób zgodny z interesami ludności chrześcijańskiej. Onegdaj Ojciec Wilhelm Schmidt, profesor teologii we Wiedniu, złożył podobne oświadczenie wobec zebrania austriackiej Akcji Katolickiej w obecności arcybiskupa wiedeńskiego ks. kardynała Innitzera:

„Przewaga Żydów we wszystkich dziedzinach kulturalnych — mówił O. Schmidt — nie może trwać dłużej. Nie można dłużej znosić coraz większego wciskania się Żydów do niektórych zawodów, zwłaszcza do zawodów wolnych. Młodzież austriacka, będąc bezrobotna, gdy chce założyć rodzinę, nie może objąć pewnych stanowisk (w szkolnictwie, medycynie, prasie, palestrze itd), gdyż drogę zagradzają jej Żydzi, którzy zajmują te miejsca w

przesadnej ilości.

„Ta sama młodzież ma przed oczyma radykalny przykład Trzeciej Rzeszy, jak się załatwia sprawę żydowską. Wpływ Żydów w kinematografach, w teatrze i w prasie jest zbyt wielki w stosunku do liczby mieszkańców żydowskich.

„Żyd, który przeszedł na wiarę chrześcijańską — oświadczył wreszcie o. Schmidt — usunął największą przeszkodę, oddzielającą go od nas, ale chrzest nie zniósł rasowych następstw jego semickiego pochodzenia. Asymilacja Żyda wymaga czasu i wielkiej pracy moralnej.

„Nie można więc dłużej ignorować zagadnienia żydowskiego w Austrii. Lepiej załatwiać ją możliwie jak najszybciej i w zgodzie, gdyż jeżeli się zaniedba tę sprawę, można się obawiać, iż załatwiona będzie gwałtem, co nie byłoby korzystne ani dla Austrii, ani dla Żydów.”

Z powyższego oświadczenia wynika, że sprawa żydowska jest dziś aktualna we wszystkich krajach i wszędzie wymaga się rozwiązania.

zabrał dalszą pocztę i towar oraz 70 pasażerów.

W drodze „Kościszko“ zawinie jeszcze do Kopenhagi. Przyjazd statku do Gdyni spodziewany jest na 20. b. m.

Rozmowy handlowe z Niemcami

Warszawa. (Tel. wł.) Rozmowy w sprawach handlowych z Rzeszą posunęły się znacznie naprzód. Delegacja polską kieruje naczelnik wydziału ekonomicznego M. S. Z., Roman. Rząd polski podjął rokowania z Rzeszą w sprawie nowej umowy, regulującej przejścia graniczne. Dotychczasowa, zawarta w roku 1928, obecnie wygasa. (w)

Grożba generalnego strajku urzędników francuskich

Paryż. (PAT.) Komisja finansowa Senatu zwiększyła stawki opodatkowania uposażeń urzędniczych do 6 procent. Dla uposażeń poniżej 9 000 fr. opłaty wynosić będą 3 procent, natomiast pensje powyżej 50 000 będą opodatkowane na 9 procent.

Uchwała ta wywołała wielkie oburzenie kartelu funkcyjarzy służby publicznej, który wezwał swych członków do bezwzględnego podporządkowania się kategorycznemu zarządzeniom, jakie organizacja wyda w odpowiedniej chwili. Uchwałę komisji senackiej kartel nazywa niebywałą prowokacją i grozi strajkiem generalnym.

O zniesławienie posła prof. Rybarskiego

Warszawa. (Tel. wł.) W sądzie okręgowym w Warszawie miała być rozpatrywana sprawa „sanacyjnej” „Gazety Polskiej”, oskarżonej przez prezesa Klubu Narodowego posła Rybarskiego o obrazę.

Sprawa ta była już 9 razy odraczana, ponieważ świadkowie powoływani przez „Gazetę Polską” nigdy się nie zjawiali, usprawiedliwiając się „ważnymi sprawami państwowymi”. Tak też było i tym razem. Sprawę odroczone — po raz już 10-ty.

Benesz w Paryżu

Berlin (Tel. wł.) O przebiegu rozmów min. Benesza z min. Paul Boncourem nie wydano dotychczas żadnego komunikatu.

Piątkowy „Petit Journal” donosi, że już w czasie pierwszej rozmowy poruszono sprawę konsolidacji systemu aljansów i rozważano kroki, jakiego należało wspólnie uczynić we wszystkich ewentualnościach. Pismo podaje, że jest to główny cel rokowań.

Odjazd min. Suvicha

Berlin (PAT.) Włoski podsekretarz stanu Suvich opuścił wczoraj Berlin i udał się do Kolonii oraz Monachium.

Urzędowy komunikat podkreśla, że kilkudniowy pobyt Suvicha w stolicy Niemiec dał rządowi Rzeszy możliwość wymiany zdań w aktualnych sprawach politycznych i gospodarczych. Rozmowy prowadzone były w duchu przyjaźni, znamionującej stosunki między obu krajami.

Zareczyny córki amb. Chłapowskiego

Paryż. (Tel. wł.) Odbyły się tu zareczyny córki ambasadora Polski p. Chłapowskiego z hr. Maurycym de Bartillat, porucznikiem kawalerji, synem markiza de Bartillat i markizy z domu de Montilivault.

Próby z bombami

London (Tel. wł.) Marynarka angielska przeprowadza obecnie na Morzu Północnym próby z nowymi samolotami bombowymi i rzucaniem bomb. Jako cel służą przesuwalne łodzie z załogami, chronionymi przed odłamkami bomb i silnym wybuchem grubymi płytami pancernymi.

Najdoskonalszym wytworem sztuki kosmetycznej są wody kolońskie „Lady”

Właściwość wody kolońskiej „Lady” polega na tem, że zapach jej łączy się harmonijnie z naturalnym zapachem skóry, dzięki czemu nadaje każdej z pań indywidualny charakter

Chat Noir, Jockey Club, Rouge et Noir, Fleur de Tabac, Parisienne, Perle de Paris.

Tg 664

Wszystko dla hitlerowców

Berlin (PAT.) Rząd heski wydał ustawę, mocą której partja nar. socj. lub scalone z oddziałami szturmowymi formacje uznane zostały jako instytucje użyteczności publicznej, w których interesie może nastąpić wywłaszczenie gruntów za odszkodowaniem.

Zgon rektora uniwersytetu lwowskiego

Dnia 13. bm. zmarł we Lwowie w 62 roku życia rektor uniwersytetu Jana Kazimierza, profesor neurologji i psychjatrji dr. Henryk Halbau. Zmarły od dłuższego czasu cierpiał na chorobę serca, z powodu której nie mógł pełnić obowiązków rektorskich.

Franboli
PIERNIKI LUKSUSOWE
ul. 27 GRUDNIA 10
Tr 663

Do Czytelników naszych!

Zdarza się, że ten i ów z Szanownych Czytelników nie otrzymuje regularnie „Kurjera Poznańskiego” w następstwie czego mógłby zarzucić nam niedbalstwo. Prosimy zatem o powiadomienie nas każdorazowo i jak najszybciej o wszelkich niepunktualnościach lub innych usterkach w dostawie naszego pisma a posaramy się o ich usunięcie. Wszyscy Czytelnicy nasi otrzymywać winni „Kurjera Poznańskiego” regularnie i punktualnie.

Administracja „Kurjera Poznańskiego”
Poznań św. Marcin 70.

Rok po ślubie — wzięli rozwód...

Niefortunne skutki zaślubin dzieci żydowskich

Warszawa. (Tel. wł.) Przed mniej więcej rokiem, odbyły się w Warszawie zaślubiny córki cadyka-rabina z Sokołowa Laji Morgenstern i wauka cadyka z Góry Kalwarii Pińcze Joskowicza.

Panna „młoda” liczyła w dniu ślubu 12 lat, a pan młody — 14. Był z tego powodu swego czasu ogromny ruch wśród ciemnych mas żydowskich. Wesela trwało bez przerwy siedm dni i siedm nocy, a uczt weselnych dla gości wydano 14, po dwie uczyzty dziennie.

Małżeństwo to okazało się jednak niezbyt szczęśliwe. Pomiędzy młode-

mi małżonkami nastąpiła separacja bezpośrednio po ceremonji ślubnej. Rok trwały pertraktacje rozwodowe, na skutek których 13-letnia małżonka otrzymała obecnie dokument rozwodowy.

Najmłodsza rozwódka w Polsce widziała swego męża przez jakie pół godziny trwania ceremonji ślubnej pod baldachimem; ani przedtem, ani potem nigdy go więcej nie widziała.

Jak się więc wydawać może, pani Joskowicz mimo zaślubienia — może nadal uchodzić za... pannę.

Sprawa zbrojenia się Niemiec

London. (PAT.) Omawiając międzynarodową aktywność polityczną i stwierdzając, że jedynym jej zadaniem jest znalezienie wspólnej podstawy do rokowań między Francją i Niemcami „Times” przyznaje, że osiągnięcie porozumienia jest trudne, ponieważ Francuzi przekonani są o przygotowaniu Niemiec do wojny na wielką skalę. Według francuskich informacyj, Niemcy posiadają dzisiaj olbrzymią armję, złożoną z 1 345 000 żołnierzy, podczas gdy traktat zezwala im tylko na 100 000 wojska.

Zdaniem dziennika największe niebezpieczeństwo przedstawia istnienie doskonale wyćwiczonej armji zawodowej i brak jakiegokolwiek kontroli międzynarodowej. Dziennik nawołuje przeto do powrotu do konwencji, dyskutowanej już uprzednio w Genewie.

Obniżenie liczebności armji innych krajów do poziomu niemieckiej nie jest obecnie możliwe, należy zatem spojrzeć prawdzie w oczy i liczyć się z rzeczywistością. Ponieważ dozbierania się Niemiec nie można zahamować, wybór pozostanie jedynie między regulowaniem i nieregulowaniem zbrojeniem się Niemiec. Kolektywny system pokoju, zrównanie praw i międzynarodowa kontrola stanowią jedyne, najlepsze porozumienie.

Powrót „Kościszki”

Gdynia (Tel. wł.) Polski statek transatlantyczny „Kościszko” opuścił Nowy Jork 8. bm., zabierając poza drobnicą i pocztą 124 pasażerów. W dniu 10. bm. w Halifaxie (w Kanadzie)

NOZYKI DO GOLENIA

staniały

„GILLETTE”
„VALET”
„PROBAK”

OBECNIE ZŁ 2.25 ZA PACZKĘ (5 SZTUK) ŁADAĆ WIZĘDZIE

sz 7 095

Rozwój rzemiosł w Polsce

Jedną z cech charakterystycznych obecnego przesilenia gospodarczego jest między innymi i to, że przedsiębiorstwa większe, obliczone na tanią produkcję, ale pod warunkiem masowego zbytu, z wielką trudnością przystosowują się do zmienionej koniunktury. Przedsiębiorstwa natomiast średnie, a zwłaszcza mniejsze, łatwiej znoszą ciężkie czasy.

W sposób nader wyraźny przesilenie powyższe potwierdzają u nas istniejące stosunki. Jeżeli w przemyśle wielkim stan zatrudnienia w ciągu ostatnich dwóch lat spadł o 15,6 proc. (z 624,5 do 526,8 tys. robotników), w tym czasie ilość przedsiębiorstw rzemieślniczych w Polsce wzrosła o 16,7 proc. (z 239 725 do 279 875). Tak więc nasze rzemiosła, z których niejedno ma parusetletnią tradycję, wychodzą z niezmiernie trudnej sytuacji stosunkowo obronną ręką. Trudno przesądzać, czy jest to zjawisko dodatnie, czy ujemne. Ponieważ jednak niejednokrotnie zdarza się, że majster czy pracownik zatrudniony dotychczas w wielkim przedsiębiorstwie, po zredukowaniu zakładu za oszczędzone lub pożyczone pieniądze niewielki warsztat, to trzeba przyznać, że ze stanowiska społecznego jest to lepiej, niż gdyby robotnik ten powiększył zastęp bezrobotnych, stając się ciężarem społeczeństwa.

Z ogólnej ilości 279 875 wydanych kart rzemieślniczych na woj. centralne przypada 51,3 proc. (ludność tych województw stanowi 41,9 proc. zaludnienia państwa), na wschodzie 14,3 proc. (ludność 17,4 proc.), na zachodzie 18,9 proc. (14,1 proc.) i na południowe 15,5 proc. (25,6 proc.).

Z pośród różnych zawodowych grup rzemieślniczych największy wzrost wykazuje grupa budowlana (zduństwo, *Pogłoski o wojnie*

„Moment” z 30 ub. m. w depeszy swego korespondenta z Moskwy, donosi o niepokoju, jaki wywołał w sowieckich kołach politycznych artykuł „Daily Mail”, nawołujący do przymierza Anglii z Niemcami i do poparcia planów Hitlera, polegających na odczyszczeniu Ukrainy i Białorusi. Według planu autora artykułu, redaktora tego pisma, lorda Rothermere'a (rodzonego brata lorda Northeliff'a, a więc pochodzenia żydowskiego), do tego wojakowskiego porozumienia winny być wciągnięte — Francja i Polska. Za możliwość kolonizacji tych obszarów Niemcy zrzekłyby się na zawsze swoich pretensyj do Pomorza i Poznańskiego, oraz do Zagłębia Ruhry. A Polska miałaby otrzymać nawet część „niemieckiego rabunku”, część Ukrainy z Odessa, jako portem:

— „W kołach moskiewskich panuje pewność, że istnieje dosyć silny imperjalistyczny, który popychają do wojny przeciw Związkowi Sowieckiemu, lecz z drugiej strony panuje przekonanie, że poważni politycy w Europie nie zechcą dać się wciągnąć do nowej wojny światowej, która byłaby okropniejsza, niż ostatnia wojna światowa”.

murarstwo, rzeźbiarstwo, szklarstwo i malarstwo), gdyż ilość świadectw wydanych zwiększyła się o 28,2 proc. (z 16 205 do 20 772). Pomimo słabego ruchu budowlanego ta grupa widocznie zapewnia zatrudnionym w niej jakieś takie zarobki. Również w grupie drzewnej, (stolarstwo, bednarstwo, cie-

sielstwo i koszykarstwo) wzrost jest stosunkowo znaczny, gdyż wynosi 21,9 proc. (z 32 144 do 39 189), a więc znacznie więcej niż dla całego kraju (16,7 proc.). Należące do tej grupy stolarstwo wykazuje nawet wzrost najwyższy ze wszystkich rzemiosł, wynosząc 64,8 proc. (z 18 902 do 31 158).

Inne grupy zbliżają się do przeciętnej, bądź znajdują się poniżej poziomu. Tak więc w grupie metalowej (ślusarstwo, blacharstwo, kowalstwo, zegarmistrzostwo) stwierdzimy wzrost o 16,9 proc. (z 36 830 do 43 059), najliczniejsze zaś w niej kowalstwo — o 22,4 proc. (z 19 724 do 24 149). Następne miejsce zajmie grupa spożywcza (rzeź-

nictwo cukiernictwo, piekarstwo, wędliniarstwo) ze wzrostem o 16,4 proc. (z 40 300 do 46 915), a najliczniejsze w niej rzeźnictwo o 28,4 proc. (z 17 415 do 22 357) i piekarstwo o 18,9 proc. (z 13 308 do 15 825). Grupa skórzana (szewstwo, rękawicznictwo, rymarstwo i introligatorstwo) wykazuje wzrost o 15,2 proc. (z 56 121 do 64 661), najliczniejsze w niej szewstwo o 31,4 proc. (z 44 446 do 58 400); grupa usług osobistych (fotografia, fryzjerstwo i golarstwo) wzrosła liczbowo o 13,6 proc. (z 9 759 do 11 089), wreszcie grupa włókiennicza (krawiectwo, czapnictwo, kuśnierstwo i tapicierstwo) wzrosła stosunkowo najmniej, gdyż tylko o 12,0 (z 48 366 do 54 190), najliczniejsze w niej krawiectwo — o 12,2 proc. (z 39 660 do 43 488). Z. K.

chrowskiego, R. Plucińskiego i St. Sibrecht.

Wyczerpujące sprawozdanie przedłożyli członkowie zarządu; okazało się z nich, że towarzystwo rozwija się pomyślnie i wykazuje dużą ruchliwość. Uczestniczyło w licznych uroczystościach narodowych, świątecznych i kościelnych, oraz obchodach bratnich organizacji. Członków liczy Tow. Powst. i Wojaków Poznań-Sródmieście obecnie 210, w tem 10 honorowych i 20 nadzwyczajnych. Członkowie są ubezpieczeni na wypadek śmierci w zakładzie Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu, z którym towarzystwa Powstańców i Wojaków mają odpowiednią umowę. Na szczególniejszą wzmiankę zasługuje dzielna orkiestra młodzieży przedpoborowej, którą towarzystwo szczególnie się opiekuje.

W wyborach uzupełniających wybrano zarząd w składzie następującym: prezes p. J. Olejniczak, wiceprezesi: W. Pawlak i T. Górecki, skarbnik St. Foltyn, sekretarz L. Sibrecht, komendant Cz. Wałęsa, oraz pp. P. Głogowski, Fr. Laurentowski, St. Nowak i J. Pietruszyński, którzy wchodzić w skład zarządu jako radni. Do komisji rewizyjnej wchodzi pp.: Fr. Lisiak, W. Libera i S. Kaczmarek. Do sądu honorowego pp.: J. Przybył, Lexandrowicz, E. Olejniczak, J. Bączkowski i Maciejewski. Jako delegatów na zjazd okręgowy wybrano pp.: W. Gielnika, J. Bączkowskiego, Cz. Ciesielskiego, Wałęsę i Sibrecht.

Po przyjęciu nowego statutu, zastosowanego do wymogów nowej ustawy o zgromadzeniach, kilkadziesiąt godzin obrady solwowano późnym wieczorem odśpiewaniem „Roty”. (kl)

I restauratorzy bydgoscy protestują przeciw nadużywaniu ich organizacji

Z Bydgoszczy donoszą:

Na wtorkowym zebraniu restauratorów bydgoskich po omówieniu spraw organizacyjnych i szczegółów, dotyczących wykupu patentów na wyszynk trunków alkoholowych, żywą dyskusję wywołała sprawa wyborów do rady miejskiej.

Tow. Restauratorów zapłaciło poważniejszą sumę na akcję wyborczą bloku „sanacyjnego”, podpisało również odezwy „jedynki”, a poszczególni członkowie bardzo gorliwie zajęli się agitacją wyborczą.

Komitet „sanacyjny” wykwitował jednak restauratorów w sposób bardzo

dotkliwy, bowiem pousuwał kandydatów ich zrzeszenia na końcowe miejsca (najlepsze miejsce miał restaurator, stojący jako piąty z kolei w okręgu tryzmandatowym).

Takie potraktowanie wywołało zrozumiałe rozgoryczenie wśród restauratorów. Zabierający głos w dyskusji domagali się na przyszłość, aby zarząd przestrzegal apolityczności stowarzyszenia i nie dawał się wciągać bez wiedzy i niewątpliwie wbrew woli stowarzyszonych na manowce partyjnej polityki z wyraźną krzywdą dla interesów stowarzyszenia i jego członków.

Kłamstwa „Dziennika Poznańskiego”

Donoszą nam z Wągrowca:

W „Dzienniku Poznańskim” w numerze, który wyszedł na środę, ukazało się krótkie sprawozdanie z procesu karnego przeciw dr. Stanisławowi Kulińskiemu z Wągrowca. „Dziennik Poznański” insynuuje, jakoby p. dr. Kuliński był członkiem i przedstawicielem Obozu Narodowego, jakoby wreszcie był członkiem honorowym O. W. P. Twierdzenia te są zupełnie wysane z palca.

Prawda natomiast jest, że p. dr. Kuliński był zawsze „sanatorem” i działał na terenie lewego odłamu B. B.

W ostatnich latach odstąpił od B. B., a raczej delikatnie się go stamtąd pozbyto na tle pewnych porachunków osobistych. Nigdy jednak p. Kuliński nie miał nic wspólnego z Obozem Narodowym, nigdy nie był członkiem Stronnictwa Narodowego, ani Obozu Wielkiej Polski i nigdy z organizacjami temi nie sympatyzował.

Tyle w odpowiedzi na kłamstwo „Dziennika Poznańskiego”.

„Sanacja” straciła 1 mandat w Jarocinie

Z Jarocina donoszą:

W dniu 13. b. m. odbyło się zebranie wydziału powiatu jarocińskiego, na którym rozpatrywano protesty, wniesione w sprawie ostatnich wyborów do rad miejskich w powiecie jarocińskim.

Ogółem wniesione zostały 4 protesty, dotyczące wyborów w Pleszewie, Nowemmieście, Zerkowie i Jarocinie. Trzy pierwsze z tych protestów odrzucono, natomiast protest N. P. R. z Jarocina uwzględniono i po obszernym rozpatrzeniu przyznano sporny mandat Narodowej Partii Robotniczej, odbierając tem samem jeden mandat „sanacji”.

W miejsce radnego „sanacyjnego” p. Józefa Mikołajewskiego wejdzie do rady miejskiej p. Michał Pórolniczak. Obecny stan nowoobranej rady miejskiej w Jarocinie przedstawia się następująco: Oboz Narodowy 6 mandatów, N. P. R. 2, „sanacja” 8.

Nowe przegrupowanie, spowodowane uwzględnieniem protestu, wywołało w szeregach B. B. konsternację, gdyż odebrało mu większość w radzie miejskiej w Jarocinie — jedynym większym mieście Wielkopolski, gdzie „sanacji” tę większość udało się uzyskać.

Z Towarzystwa Powstańców i Wojaków

Poznań — Śródmieście

Roczne walne zebranie członków Tow. Powstańców i Wojaków im. Franciszka Ratajczaka Poznań-Sródmieście odbyło się w sali p. Jarockiej. Zagał obrady przy udziale około 100 członków prezes p. J. Olejniczak, a na przewodniczącego powołano jednomyślnie prezesa Związku Tow. Powst. i Woj. p. adw. dr. St. Celichowskiego. Na wstępie uczczono pamięć zmarłych w roku sprawozdawczym gorliwych członków stowarzyszenia, a mianowicie śp. śp. K. Koczorowskiego, Cz. Wi-

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Ruch emigracyjny w Polsce.

Jak wynika z ostatnich zestawień Głównego Urzędu Statystycznego w ciągu pierwszych 10 miesięcy r. b. wyjechało z Polski ogółem 31.548 emigrantów, w tem 16 383 do krajów europejskich i 15 163 do krajów pozaeuropejskich. Do Francji wyjechało 9 837 wychodźców, do Niemiec 555, do innych krajów europejskich 5.991, do Stanów Zjednoczonych A. P. 1 131, do Kanady 919, do Argentyny 1 423, do Brazylii 1 263, do Urugwaju 226, do innych krajów Ameryki 508, do Palestyny 9 489, oraz do innych krajów 206 emigrantów.

W tym samym okresie czasu powróciło do Polski 15 924 wychodźców, w tem 12 429 z krajów europejskich i 3 495 z krajów pozaeuropejskich. Z Francji powróciło 9 535 osób, z Niemiec 654, z innych krajów europejskich 3 330, ze Stanów Zjednoczonych A. P. 203, z Kanady 735, z Argentyny 1 980, z Brazylii 46, Urugwaju 69, z innych krajów Ameryki 5, z Palestyny 57, oraz z innych krajów 399 wychodźców.

Historyczny majątek w rękach żydowskich.

W Samborze wielkie poruszenie wywołało podpisanie umowy o odstąpienie historycznych gruntów obszaru 1 000 hektarów, położonych w pobliżu Sambora, trzem przemysłowcom drzewnym, Żydom, z niejakim Deckiem na czele. Historyczny ten majątek był przedmiotem dłuższego sporu, który ciągnął się już od 2 lat i mimo, że korporacja chrześcijańska, będąca posiadaczką tego majątku datująca się od XIV wieku, spor ten ostatecznie wygrała, obecnie doszło do polubownego odstąpienia miejscowości tej w ręce żydowskie. Niektórzy z członków zarządu korporacji oburzeni odstąpieniem historycznego majątku, datującego się z czasów królów polskich, przyjechali do Warszawy celem interwenjowania u władz nadzorczych, by nie dopuszczaly do zatwierdzenia tej umowy. Transakcja podpisana została na śmiesznie niskich warunkach, przewidujących cenę sprzedażną 10 000 zł.

W piątek, dnia 15 grudnia 1933 roku, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż i nasz ukochany ojciec, ś. p.

Zygmunt Pluciński

w 52 roku życia. Przewiezienie zwłok z Lusówka do kościoła w Lusowie odbędzie się w poniedziałek, 18 bm., o godz. 10-tej. Nabożeństwo żałobne w Lusowie o godz. 11-tej, po którym pogrzeb do grobów rodzinnych.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Lusówko, per Tarnowo Podgórne.

Z dworca autobusowego w Poznaniu pójda do Lusowa o godz. 10,15 autobusy, które czekać będą do zakończenia obrzędów pogrzebowych.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

KALENDARZYK

Piątek, 15 grudnia 1933.

Słońce: wschód 7,55; — zachód 15,40; —
długość dnia 7 godz. 45 min
Księżyc: wschód 6,11; — zachód 13,34; —
przed nowim.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska minus 22 st. C, pogodnie, cisza, ciśnienie atmosferyczne niskie 763 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa minus 15 st. C, najniższa minus 21 st. C.

Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: Dziś plus 0,28 m.

Kal. rzek.: Walerjan M., Euzebjusz; jutro Adelajda Ces.

Kal. słow.: Wolimir; jutro Zdzisław.

Z POZNANIA

— * **Z targu.** Dnia 15. b. m. nap lacu Sapiężyńskim placono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,20—3,60 zł; 1 kg masła mleczarskiego 3,80—4,00 zł; 1 kg. twarogu 0,60—0,80 zł; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 20—22 gr; mendel jaj 1,60—2,00 zł; wagnowanych 1,30—1,50 zł.

Za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1,70—1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,20—1,60 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,30—1,60 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,80 do 3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; gęś 4,00 do 9,00 zł; para gołębi 1,00—1,20 zł; indyk 4,00 do 7,50 zł; perlica 2,30—3,00 zł; królik 1,00 do 1,25 zł; zajac 2,50—3,25 zł; bażant 1,80 do 2,00 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6 do 8 groszy; 1 kilogram szpinaku 20 do 30 groszy; 1 pececz pietruszki 10 groszy; 1 kg cebuli 20 gr; 1 kg. bobu 40—50 gr; 1 kg kapusty 15—30 gr; 1 kg. brukselki 40—50 gr.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,20—2,40 zł; okonia 1,40—2,00 zł; lina 2,20—2,40 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 0,60—1,20 zł; 1 kg. sandacza 3,60—4,00 zł; 1 kg. karasia 0,80 do 2,00 zł; 1 kg. karpia 2,20—2,40 zł; za ryby śnięte placono 40—60 gr mniej; 1 kg. złałonych śledzi 90 gr.

Za grzyby: 1 kg. grzybów suszonych 6,40—8,00 zł.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 1,00—2,40 zł; jabłek 0,40—1,00 zł; 1 kg orzechów włoskich 2,40—3,00 zł; laskowych 2,80 zł.

Z powodu mrozu dowozy mniejsze.

(hu)

— * **Uroczyste wręczenie dyplomów.** — Wielka sala wykładowa Katolickiej Szkoły Społecznej przy ul. Podgórznej 12 b przybrała w czwartek 14 bm. wygląd niecodzienny. O godz. 17 zapelnili ją przedstawiciele duchowieństwa, ciała profesorskiego, starszego społeczeństwa, prasy i słuchaczy tej uczelni. W dniu odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów tegorocznym absolwentom Kat. Szkoły Społ. — Krótko po godz. 17 przybył J. Em. ks kardynał Hlond, którego w serdecznych słowach powitał ks. dyr. Edward Kozłowski. Następnie do opuszczających mury szkolnej absolwentów przemówił J. Em. ks. Prymas, nawołując do spokoju i równowagi duchowej tych, którzy idą w życie propagować zasady Chrystusowe, którzy nowy ustrój społeczny pragną oprzeć na Ewangelię, poczem wręczył dyplomy pp. Barłównia Janinie, S. Biegańskiej Józefie, Bogdanowiczównie Janinie, Chmarze Józefowi, Czarlńskiej Annie Dancie, Dep-tule Józefowi, Doerfferównie Annie, Dziembowskiej Joannie, Kasprzakównie Irenie, Kominkowi Alojzemu, Płoszyńskiej Lucji i Liołeckiej Janinie. Na zakończenie przemówił imieniem absolwentów p. Chmara, zapewniając, iż z entuzjazmem idą w życie i że z zapalem będą zaszczepiali wśród społeczeństwa idee i zasady, za-czerpnięte z Katolickiej Szkoły Społecznej.

— * **Dziewczynka pod samochodem.** W Zegrzu pod Poznaniem szofer nieznanego nazwiska, kierujący samochodem P. Z. 44469 najechał 10-letnią Marię Pawelczakównę z Zegrza. Z powodu ciężkich okaleczeń dziewczynę przewieźć musiano do szpitala. (kl.)

— * **Na gorącym uczynku.** Dziś nad ranem stróż firmy „Potow” (Poznańskie Tow. Strzeżenia Domów) p. Michał Tomaszewski napotkał w fabryce czekolady p. Pomorskiego przy ul. Kanałowej 9 dwóch włamywaczy. Nie tracąc chwili czasu, p. Tomaszewski zamknął drzwi fabryki i zalarmował policję, dzięki czemu obu włamywaczy ujęto i odprowadzono na komisariat VIII. (kl.)

— * **Kradzieże i włamania.** Karolowi Weigertowi (pl. Sapiężyński 7) skradziono odzież męską, zegarek i płyty gramofonowe wartości 500 zł. (kl.)

— * **Zderzenie tramwaju z samochodem.** Na Starym Rynku służbowy wóz tramwajowy nr. 77 zderzył się z samochodem ciężarowym P. Z. 41036, kierowanym przez p. Stanisława Szyka z Daszewic w powiecie śremskim. Oba pojazdy zostały uszkodzone. (kl.)

Krwawa strzelanina na zabawie

Podczas zabawy tanecznej w lokalu Rudolfa Schaefera w Gorzupi w powiecie krotoszyńskim doszło do zacie-tej bójki na tle porachunków osobistych. Bójka poważna między Stanisławem Dzielickim i towarzyszącymi a Kazimierzem Ziętkiem z Gorzupi i kilku jego kompaniami.

Podczas bójki Dzielicki i jego kompan Ludwik Jankowski strzelili kilka-

krotnie do swych przeciwników z rewolweru. Strona przeciwna posługiwała się kamieniami i kijami. Ciężko raniony został wystrzałem z rewolweru Eryk Pazygła z Gorzupi, którego przewieziono do szpitala, a nożami Kazimierz Ziętek i Stanisław Krawczyk. Sprawę skierowano do prokuratury sądu okręgowego w Ostrowie. (kl.)

Z POZNAŃSKIEGO

— * **BARCIN.** (Z rady miejskiej). Za używanie pomp miejskich uchwalono pobierać od mieszkańców, zamieszkałych przy Rynku a używających tych pomp, po 5 gr od osoby na miesiąc. Obszerna i ożywną dyskusję wywołała sprawa emerytury dla b. burmistrza p. Tyczewskiego. Jak wiadomo, przynależała rada miejska zaliczkowo tylko 135 zł miesięcznie, będąc przekonana, że przynależna emerytura nie przekroczy tej zaliczki. Tymczasem na skutek wniesionego przez p. Tyczewskiego odwołania, tak urząd wojewódzki, jak i min. spraw wewn ustaliło obecnie ostatecznie przynależną emeryturę na 210 zł miesięcznie. Za czas od 15. 8. 32 do dnia dzisiejszego miasto tem samem wypłacić musi około 1380 zł zaległości. Na miasto spadł więc poważny ciężar i to niepotrzebny. Wniosek pracowników miejskich o przyznanie gratyfikacji świątecznej zatwierdzono odmownie.

— (Z życia Przemysłowców). 3 bm. odbyło się plenarne zebranie Tow. Przemysłowców, na którym poza omówieniem aktualnych spraw bieżących poruszono również sprawę zryczałtowanego podatku przemysłowego i wykupienia świadczeń przemysłowych na rok 1934. Świadczenia te muszą być wykupione do końca roku bieżącego. Uchwalono zwołać 7 stycznia walne zebranie w lokalu p. Skrzypczaka. W celu skuteczniejszej samoobrony spraw podatkowych polecono zarządowi nabyć zbiór ustaw podatkowych. W wolnych głosach poruszono sprawę podpisania przez prezesa odezwy przedwyborczej Narodowego Bloku Gospodarczego. W odpowiedzi na to oświadczył p. prezes, że uczynił to z powodu błędnego zrozumienia względnie z nieświadomości.

— (Z życia Powstańców). Walne zebranie wyznaczono na 21 stycznia 1934 r. o godz. 16 w lokalu p. Skrzypczyka. W wolnych głosach oświadczył prezes p. Pankowski, że podpis przedwyborczy Narodowego Bloku Gospodarczego złożył z powodu podstępnej jednolności.

— * **CHODZIEŻ** (Z „Sokoła”). W ub. niedzielę odbyło się zebranie Tow. gimn. „Sokół”. Na zebraniu uzupełniono zarząd, w skład którego weszli druhowie: Dudzik, Michałowicz Zdzisław i Słodowna.

— (Z sądu). Za usunięcie prawnie umieszczonych przez władzę państwową znaku skazana została Anna D. z Ujścia na 30 zł grzywny. Oskarżona zdarła znaczek egzekucyjny, rzucając go na ziemię.

— * **INOWROCLAW.** (Pochwycenie niebezpiecznych włamywaczy). W ostatnich dniach policja urzędziła obławę na terenie powiatu inowrocławskiego i nie-szawskiego i zdołała ująć sprawców całego szeregu kradzieży. Schwytany Józef Naporaj okazał się horstem bandy włamywaczy, znanym wśród bractwa złodziejskiego pod pseudonimem „Amerykanin”. Był on już kilkakrotnie karany za włamania. Poza tem przychwycono także jego kolegę po fachu Ignacego Łopaczewskiego. Aresztowanych przekazano do dyspozycji sedzijskiego śledczego.

— (Odnaczeni mieczem halerowskim). Pp. dr. Leon Znaniecki i Mieczysław Szczepkowski zostali odnaczeni mieczami halerowskimi.

— (Tragiczne wypadki). 9 bm. podczas młócenia zboża u rolnika Antoniego Pietrzaka w Sochaczowie, pow. mogileńskiego, pochwycona została 7-letnia Józefa Grzegorzka przez walek od manesz, nie zapanowany w nakrycie ochronne. Skutkiem tego została ciężko poraniona. Odwiedzona do szpitala w Strzelnie zmarła nazajutrz.

W Miedowicach służąca, 19-letnia Maria Wieskielówna, zbliżyła się tak nieostrożnie do młóczarki, że tryby pochwyliły prawą rękę i zmiędzziły ją. Wieskielównę odwieziono do szpitala, gdzie amputowano jej rękę.

— (Stracił oko podczas kradzieży). W nocy z 9 na 10 bm. udał się na kradzież węgla 29-letni Marcin Litwicki. Nagle padła kula karabinowa, która odbiwszy się od węgla, utkwiła w lewym oku skutkiem czego wypłynęło oko na wierzch.

— (Dobra egzystencja dla ginekologa). W Inowrocławiu miałby doskonałe powodzenie i zapewniona egzystencja, dobry ginekolog Polak-katolik, o ile możliwości z własną kliniką. Dotychczas bowiem we wszelkich skomplikowanych wypadkach zainteresowane osoby muszą udawać się do Poznania lub Bydgoszczy.

— * **JAROCIN.** (Przedstawienie). W ubiegłą niedzielę odegrało miejscowe kolejo-we kolo śpiewu „Lutnia” przedstawie-

nie amatorskie p. t. „Popychadło”. Całość wypadła bardzo dobrze, dzięki wspaniałej grze amatorów. Szkoda tylko, że publiczności zebrało się tak mało, przez co śpiewacy narazili się na dość duży deficyt.

— * **KISZEWO.** (Zebranie Tow. Powst. i Wojaków). W ub. niedzielę Tow. Powst. i Wojaków w Kiszewie odbyło swe walne zebranie pod przewodnictwem prezesa p. Malacha Zarząd na rok następny pozostał ten sam.

— * **MOGILNO.** (Walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków). Walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków zagał p. prezes Siwiński witając prezesa okręgowego p. Kapelińskiego. Przewodniczył walnemu zebraniu prezes okręgowy p. Kapeliński. W skład nowo wybranego zarządu weszli pp. Siwiński Stanisław — prezes, Piszora Fel. — I. wiceprezes, Ramisz Adolf — II. wiceprezes, Kaus Stanisław — sekretarz, Nowaczyk Czesław — skarbnik, Kwaśny Józef — komendant.

(Z sekcji żeńskiej Z. M. N.) W ub. niedzielę odbyło się w sali Demu Katolickiego walne zebranie żeńskiej ogniska Z. M. N., na którym wybrano następujący zarząd: Maciejakówna Janina — prezeska, Kierejewska — wiceprezeska, Rosińska Janina — sekretarka, Przepierska — skarbniczka. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych” oraz hasłem „Czuwajcie!”

(Zamach samobójczy). W ubiegłym tygodniu wrócił do wsi Bzowiec, gmina Leśnik, niejaki Bolesław Bieńkowski, były mąż Bieńkowskiej Heleny, rozwódki. Bieńkowska, przerażona widokiem, z obawy przed zemstą nie wpuściła go do mieszkania. Bieńkowski zrozpaczony tem dokonał zamachu samobójczego strzelając do siebie z rewolweru. Na szczęście nie odniósł poważniejszych obrażeń (Jubileusz siostry przełożonej). W ubiegłym tygodniu przełożona Siostr. Służebniczek ochodziła 25-letni jubileusz powołania zakonnego. Uroczystość odbyła się w kościele farnym, gdzie solenną mszę św. odprawił ks. proboszcz Brodowski, który następnie wygłosił przemówienie.

— * **NOWE MIASTO** n. Wartą. (Konfiskata drobiu). W tych dniach skonfiskowano na stacji kolejowej Chocicza wysyłkę żywego i ubitego drobiu handlarza niejakego Plucińskiego z gminy Boguszynek pow. Jarocin, gdyż zachodziło podejrzenie, że drób ten pochodzi z kradzieży. Przesyłkę, zawierającą 51 sztuk kur i kurczaków oraz 2 gęsi skonfiskował posterunek P. P. w Nowem Mieście i zawiadomił natychmiast wszystkich w ostatnich dniach poszkodowanych kradzieżą drobiu, którzy drób swój rozpoznali i o-trzymali z powrotem.

— (Z urzędu stanu cywilnego). W miesiącu listopadzie zanotowano w tut. urzędzie stanu cywilnego na obwód mieszany 8 urodzeń, 9 ślubów i 6 zgonów.

— (S. M. P.). Stow. Młodych Polek urzędują w drugie święto Bożego Narodzenia u p. Szymankiewicza przedstawienie amatorskie. Odegrane zostaną dwie bardzo wesołe komedie p. t. „Polszewik w spódnicy” i „Po kolendzie”. Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna.

— (Ze sprawozdania komitetu „Dnia ubogich”). W „Dniu ubogich”, urządzonym 3 bm., zebrano dość dużą ilość drób w naturze tak, że zdołano przyszykować dla wszystkich ubogich, w liczbie 141 osób, obfite śniadanie. Oprócz tego zebrano w gotówce 58,15 zł. Różnicę w gotówce wynosił 17,66 zł. Pozostałe 40,49 zł wpłynęły do kasy Stow. Pań św. Wincentego a Paulo. Komitetowi należy się pełne uznanie.

— (Zebila pieniądze). Nauczycielka p. Stanisława Poznańska z Kleki koło Nowego Miasta zostawiła w dniu 11 bm. w pociągu, jadącym w kierunku Jarocin, Gniezno torebkę zawierającą 42 zł. Po przybyciu do domu zwróciła się telefonicznie do stacji kolejowej Żerków o przeprowadzenie rewizji pociągu. Rezultat był zupełnie zadowalniający gdyż torebkę z pieniędzmi odnaleziono i jeszcze tegoż dnia doręczono ją p. Poznańskiej.

— * **ŚREM.** (Dzień ubogich). Miejska Konferencja Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo urządziła 3 bm. Dzień ubogich. W czasie nabożeństwa w kościele farnym uobdzy oraz ich opiekunki przystąpiły do wspólnej komunij św. Następnie spożyto wspólne śniadanie w Domu Katolickim, a obłożnie chorzy ubogich oddarzone w domu. W mieście odbyła się na rzecz ubogich zbiórka.

— (Wykład). P. dr. Piekarski wygłosił 12 bm. w auli miejscowego gimnazjum wykład o gruźlicy, przeznaczony specjalnie

dla młodzieży gimnazjalnej.

— (Napał na szosie). Trzech niewy-sledzonych dotąd amatorskich napałdo na woznicę hurtowni towarów kolonialnych Fr. Pawlicki i Sva który wracał z ob-jazdu klientów mając przy sobie znaczną sumę zainkasowanych pieniędzy. Napał miał miejsce w godzinach wieczornych w lesie, położonym przy szosie Śrem Książ. Policja prowadzi w tej sprawie energicz-ne śledztwo.

— (Przedstawienie amatorskie). Zna-ny i ceniony zespół amatorski Tow. gimn. „Sokół” wystawia w niedzielę 17 bm. o godz. 8 wieczorem na sali p. Salacińskiej arcywesołą krotkochwile w 4 aktach p. tyt. „Szalony pomysł”. Przedstawienie wzbudziło duże zainteresowanie wśród miejscowego społeczeństwa.

— (Kradzież z włamaniem). W nocy z 11 na 12 bm. nieujęty dotąd złodziej włamał się do warsztatu zakładu puszkarskiego p. Frazma Kozłowskiego przy ul. Przy-tok. Włamywacz polował na krótką broń palną i amunicję. Do warsztatu dostał się przez okno od strony podwórza po wy-biciu szyby. Łupem jego stał się tylko jeden browning, oddany do naprawy przez klienta i pozostawiony na stole warsztatu. Szafka z większą ilością broni włamy-wacz nie zdołał odkryć, tak samo szuflady z amunicją. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenia.

— * **STOPNICA,** pow. Oborniki. (Ze-branie). W ub. niedzielę odbyło się tutaj doroczne walne zebranie Tow. Powstań-ców i Wojaków im. Tad. Kościuszki. Ob-radom przewodniczył prezes okręgu II, porucznik rezerwy p. Stanisław Ulatowski z Obornik. Zarząd na rok 1934 wybrano w dotychczasowym składzie.

— * **SZAMOCIN.** (Z życia Powstańców i Wojaków). Ostatnio odbyło się walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków im. K. Rzepeckiego. Zebranie zagał prezes p. Zjawiański. Nowy statut oraz spra-wę rejestracji referował sekretarz p. A. Pawlicki.

Odwołanie do województwa w sprawie odmowy przez starostwo powiatowe zezwolenia na posiadanie przez Towarzy-stwo karabinka małokalibrowego zostało odmownie zatwierdzone. Na posiedzeniu wybrano nowy zarząd, który tworzą pp.: K. Kowalewski — prezes, W. Zjawiański — pierwszy zastępca, Dworecki — drugi zastępca, A. Pawlicki — sekretarz, H. Poistowski — zastępca, J. Pachciarek — skarbnik, Krzycki — komendant, Szychowiak — zastępca. Dzień 15-lecia Powsta-nia Wielkopolskiego uchwalono urządzić dnia 27 bm.

— (Z życia śpiewaków). 12 bm. odbyło się w salce parafialnej uroczyste zebranie z okazji 10-lecia istnienia Tow. Śpiewu. Msze św. za zmarłych członków odprawił ks. prob. Filipowski, pienia żałobne wykonał chór Towarzystwa pod batutą p. A. Gruntkowskiego. Zebranie zagał założyciel prezes znany społecznik p. Antoni Gruntkowski. Jak wynika ze sprawozda-nia, Kolo powstało 12 grudnia 1923 roku. Podczas zebrania pięknie zadeklamował p. Sobiecki wiersz ks. Zakrzewskiego p. t. „Pieśń Królowa”. Referat zaś wygłosił p. E. Bein. Uchwalono nadać członko-stwo honorowe pierwszemu prezesowi ks. Mrodkowi. Trzygodzinne obrady, przeplata-ne występami chóru, zakończono odśpie-waniem „Wszystkie nasze dzienne spra-wy”.

— (Jaselka). 17 bm. o godz. 5 po południu urządziła Siostry Seraficki jaselka na rzecz ochronek w sali „Concordii”.

— (Zebranie „Sokoła”). 17 bm. w „Concordii” odbędzie się walne zebranie „So-kola”. Początek o godz. 6 wieczorem.

— * **WITKOWO.** (Zmiana w policji). Funkcję komendanta posterunku P. P. objął przodownik Słomeczyński ze Strzel-na.

— (Przedstawienie S. M. P.). Stara-niem patronatu i zarządu miejscowego S. M. P. odbyło się przedstawienie p. t. „Triumf Krzyża”. Aktorzy wywiązali się ze swych ról dobrze.

— (Wieczór gier i zabaw). W niedzie-lę odbył się w Domu Katolickim wieczór gier i zabaw dziecięcych dla dzieci z ochronki.

— (Odpust). W ub. niedzielę odbył się tutaj doroczny odpust św. Mikołaja przy licznych udziałach zamiejscowego duchowieństwa i wiernych.

— (Syrup i wino). Niemalą niespo-dzianka spotkała okolicznych gospodarzy, którzy dla własnego użytku sporządzili sobie syrup z cukrówki. Zapach syropu sprowadził urzędników akcyzowych, którzy obłożyli syrup aresztom, gdyż takowy nie był opodatkowany. Odbywają się rów-nież poszukiwania za winem, sporządzo-nem na sposób domowy.

— * **WRZEŚNIA.** (Tvdzień książki polskiej). 10 bm. nastąpiło otwarcie wysta-wy książki polskiej przez aptekarza p. Koniecznego i starostę Gallasa. Wstawa trwała przez trzy dni i była licznie zwiędzana przez szkoły oraz osoby star-sze.

— (Z Akcji Katolickiej). Staraniem Akcji Katolickiej wygłosił ks. prof. Bara-nowski z Poznania w niedzielę, 17 bm. o godz. 3 po południu w sali „Pod Białym Orłem” wykład n. t. „Współczesne poglądy na grzech i cnotę”.

— (Z wystaw „Sokolic”) W dniach od 8 do 10 bm. urządziły „sokolice” wrze-

sińskie i gniazd sąsiednich wystawę robót kobiecych i ozdób choinkowych. Wystawę charakteryzował wysoki poziom artystycznie wykonanych eksponatów oraz wielka frekwencja zwiedzających. Uroczystego otwarcia dokonał ks. Janke, który w serdecznych słowach przemówił do zebranych.

Z POMORZA

CHOJNICE. (Posiedzenie Rady Powiatowej). Dotychczasowy Sejmik Powiatowy przemianowany został w myśl nowej ustawy samorządowej na „Radę Powiatową”, zaś Powiatowy Związek Komunalny przemianowany został na „Powiatowy Związek Samorządowy”. W myśl tejże ustawy przestali być członkami wydziału powiatowego burmistrz m. Chojnic p. dr. Sobierajczyk i sołtys gminy Przyjaźnia p. Damazy Kropidłowski, w miejsca których wchodzi restaurator p. Kaletka i nauczyciel p. Słomiński z Gliśna. Ustępuje również zastępca przewodniczącego wydziału pow. deputowany p. mec. Kopiccki, którego miejsce w wydziale zajmować będzie zastępca starosty. Powyższe zakomunikował Radzie Powiatowej starosta p. Mieszkowski na posiedzeniu odbytym 13. bm. w sali sejmikowej. W czasie posiedzenia Rada załatwiła szereg spraw podatkowych oraz uchwaliła uruchomić autobus powiatowy w części poczluchowskiej powiatu, nie posiadającej komunikacji kolejowej. Zakup autobusu uskuteczony został z funduszu subwencyjnego, przyznanego na ten cel przez sejmik wojewódzki i P. B. K. w Warszawie w wysokości 25 000 złotych. Do komisji rewizyjnej dla kontroli działalności finansowej i gospodarczej powiatu wybrano z Chojnic pp. Grochowski, Ślape, Moellera, Al. Konitzera z Czarska i Chrzanowskiego ze Zbenin.

GRUDZIĄDZ. (Wykrycie sprawców zuchwałej kradzieży). W październiku br. włamali się do firmy „Kosmos” złodzieje, którzy wykradli towaru na łączną sumę 4500 zł. Sprawcami okazali się Wilhelm Witkowski i Alfons Papp, obaj z Grudziądza. Część skradzionych przedmiotów policja zwróciła poszkodowanej firmie, resztę zdołali złodzieje sprzedać paserom, których policja poszukuje.

(Włamywacze przy robocie). Do sklepu kolonialnego p. Antoniego Wytwickiego włamali się złodzieje, skąd zabrali towaru ogólnej wartości 800 zł. Sprawców nie wykryto.

JABLONOWO. (Samobójstwo inkasenta kasy chorych). Przed kilku dniami znikł bez śladu zamieszkały w Jabłonowie inkasent kasy chorych w Brodnicy, Janusz K., który według obiegających pogłosek „sprzeniewierzył pieniądze kasy chorych”. K. zbiegł do Gdyni, gdzie popełnił samobójstwo. Wysokość zdefraudowanej sumy nie została jeszcze ustalona.

ŚWIEGIE. (Ochładzająca kąpiel). Pewna para narzeczonych, wracając wieczorem z Lubodzierza do domu, skręciła sobie drogę przez kanał, który wskutek ostatnich mrozów zamarł. Spotkała ich jednak przykra niespodzianka, gdyż na środku kanału lód się zalał i para narzeczonych znalazła się nagle w wodzie. Młodym zagrażała niechybna śmierć, gdyby na wołanie o ratunek nie był nadbiegł przypadkowy przechodzień, który wydobył ich z bardzo nierzywnym sytuacji.

(Nagła śmierć kolejarza). W Rudkach pod Topolnem upadł na drodze i zmarł nagle kolejarz Szymtrowski, lat 47, z Bydgoszczy, przybyły dotąd w towarzystwie swej córki, celem odebrania metryki.

(25-lecie Kółka Rolniczego). Kółko Rolnicze w Jezewie obchodzi w dniu 31. b. m. 25-lecie swego istnienia.

Cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Bydgoszczy

w dniu 15. 12. 1933 r.

Ceny transakcyjne: żyto 240 tonn par. Bydgoszcz 14.50—14.60; owies 165 tonn par. Bydgoszcz 13.30—13.50.

Ceny orientacyjne: wyka latowa 13,00 do 14,00.

Reszta notowań bez zmiany.

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 555 tonn, pszenicy 75 tonn, jęczmienia brow. 90 tonn, przem. 300 tonn, owsa 120 tonn, maki żytniej 11 tonn, pszennej 43 tonn, otrąb żytniej 56 tonn pszennej 64 tonn, jęczmiennych 30 tonn, grochu Wiktr. 15 tonn, seradela 15 tonn, łubinu 15 tonn, ziemniaków 90 tonn, makuchu słonecznikowego 17 tonn.

Pociąg najechał na autobus

Na przejeździe kolejowym między Nową Wsią a Zielincem w powiecie poznańskim najechał pociąg na autobus firmy Majchrzak z Wrześni. Autobus został uszkodzony. W ludziach na szczęście ofiar nie było. (kl)

Wyrodna matka

W Trzyczynie w powiecie bydgoskim 19-letnia Anna Niemczówna z zawodu służąca porodziła dziecko płci męskiej. Krótko po porodzie pozbała ona swe dziecko życia w ten sposób, że odcięła mu siekierą głowę, ukrywając zwłoki w stodole. Sprawa

Najazd żydostwa na Pomorze!

Jak wyglądał jarmark w Jabłonowie

Nasz korespondent pomorski (rz) donosi z Jabłonowa: Doroczny jarmark przedgwiazdkowy, który odbył się w ub. wtorek, nie miał bodaj dotąd równoległego i rozmiarów.

Mimo dokuczliwego zimna zebrały się w Jabłonowie tysiączne tłumy ludu wiejskiego zbliska i zdaleka, które przybyły koleją, powózkami i pieszo. Śpiesząc jakby na jakie nadzwyczajne widowisko.

Na rynku kramnym, zajęтым do ostatniego miejsca, ustawili swoje stragany i budy w liczbie conajmniej 500.

Żydzi z miast pobliskiej Kongresówki, zachwalając w hałaśliwy sposób swą tandetę bawelinianą, piótna, futra i o-buwie, przypuścili atak do kieszeni ludu pomorskiego.

Niestety nie był to wzniosły widok, gdy skądinąd zacni nasi wieśniacy (na szczęście nie wszyscy) — szli na lep żydowskich metod kupieckich. Ci, którzy sprzeniewierzyli się hasłu narodowemu, może sobie uprzytomnią, gdy pójda na pasterkę do kościoła katolickiego w żydowskich płaszczach i butach.

Szajka fałszerzy monet na ławie oskarżonych

Z Łodzi donosi (z): W dniu 16 sierpnia r. b. do sklepu galanteryjnego Chajki Zajfert przybyła jakaś kobieta i nabyła koszulę za 2 zł, płacąc 10-złotową monetą. Zajfertowa, nie mając reszły, udała się do sąsiedniego sklepu. Tam spotkała przodownika służby śledczej Joachimiaka, który oznajmił jej, że moneta jest fałszywa. Gdy Zajfertowa wyjaśniła rzecz całkowicie, Joachimiak udał się wraz z nią do sklepu i kobietę zatrzymał. Okazała się nią Antonina Kuropatwa, żona dozorca domu przy ulicy Sosnowej 16. Kuropatwa wyjaśniła, że pieniądze otrzymała od nieznanego, Joachimak wraz z drugim posterunkowym udał się do jej mieszkania i zastał tam syna Józefa Kuropatwę. Znalaziono przy nim fałszywą monetę 10 złotych, a podczas rewizji w mieszkaniu dalszych 5 monet 5-złotowych oraz 10-złotowych, ukrytych w kredensie. W walizce znaleziono 17 sztuk 5-złotówek fałszywych i 12 rubli srebrnych rosyjskich. W kuchni znaleziono łopatkę i garnek ze śladami metalu oraz metal. Następnie przeprowadzono rewizję w komórce należącej do Kuropatwy, gdzie znaleziono metal w większej ilości, 33 monety 5-złotowe fałszywe, 17 monet 10-złotowych fałszywych niewykończonych całkowicie oraz 5 funtów srebra przeznaczonych do posrebrzania fałszyfikatów.

W czasie przeprowadzania rewizji w komórce, Józef Kuropatwa zbiegł

Przyciśnięty do muru ojciec Józefa Michał Kuropatwa wyjaśnił, że do syna przychodzili jego koledzy, a mianowicie Jan Szewczyk i Leon Jabłoński, oraz Stefan Cyran. Przychodzili oni w godzinach wieczornych, udawali się do komórki, a następnie w nocy przenosili się do pralni i tam przesiadywali do późnej nocy. U Cyrana w mieszkaniu znaleziono metal. U pozostałych nic nie znaleziono.

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych zasiedli w sądzie okręgowym w Łodzi Jan Szewczyk, z zawodu rzeźnik, Leon Jabłoński, robotnik, Stefan Cyran, rzeźnik, Michał Kuropatwa, dozorca domu przy ul. Sosnowej 16 i jego żona Antonina. Za zbiegłym Józefem Kuropatwą rozesłano listy gończe, jednak sprawę wyjątkowo wobec nieschwytania go. Oskarżeni nie przyznali się do winy. Szewczyk, Jabłoński i Cyran przyznali, że przychodzili do Kuropatwy, lecz nie wiedzieli o jego poczynaniach. Rozprawie przewodniczył s. Wiśniewski, oskarżał prok. Komorowski. Bronili adwokaci Brzeziński, Sarna, Planer.

Sąd po naradzie wydał wyrok, na mocy którego skazani zostali: 32-letni Jan Szewczyk na 3 lata więzienia, 38-letni Leon Jabłoński na 3 lata więzienia, 30-letni Stefan Cyran uniewinniony, 58-letni Michał Kuropatwa na 1 rok więzienia, 53-letnia Antonina Kuropatwa na 1 rok więzienia.

niezwykłego okrucieństwa wyrodnej matki zajęły się władze sądowe. (kl)

Samobójstwa

Z Grudziądza donosi (z): Niejaka Rejwerowa Władysława, lat 22, zamieszkała w koszarach Czarnieckiego, usiłowała przed kilku dniami popełnić samobójstwo, przez zażycie większej dawki esencji octowej. Denatka, którą w stanie groźnym odwieziono do szpitala miejskiego, zmarła po dwóch dniach mimo pomocy lekarskiej. Powodem rozpaczliwego kroku były niesnaski rodzinne, gdyż rodzice odmówili jej wydania posagu przed ślubem.

Niejaka Marja Ciołkowska, zamieszkała przy ul. Brackiej, przecięła sobie z nieustalonych dotąd przyczyn żyłkę żyły u obu rąk. Denatkę poddaćno opiece lekarskiej.

Katastrofa lotnicza

Z Konina donosi (mk): Pod wsią Grzymiszew, w pow. konińskim, przymusowo wylądowała awionetka „R. W. D. 2” z pilotem Walendowskim i

pasażerem Surzyńskim, którzy wystartowali z Poznania do Łodzi. Lądowanie skończyło się katastrofą, aparat bowiem uległ rozbiciu. Pasażerowie wyszli z katastrofy, na szczęście, bez szwanku.

W bóje uderzył łopata

W marcu b. r. w zagrodzie Stanisława Kujawy w Pobiedziskach doszło na tle zawiści do bójk między Brylem i Szczepanem Wachowiczem a Stanisławem Kujawą. Napastnicy wyrwali z płotu szlachety i powalili pokrwawionego Stanisława Kujawę na ziemię. Na wołanie o pomoc żony pobitego Michałiny Kujawiny nadbiegł syn Piotr Kujawa i w bóje uderzył łopatą w głowę Szczepana Wachowicza. Sąd okręgowy w Poznaniu ropatrząc powyższe zajście w dniu 14 b. m. u. znalazł, iż Piotr Kujawa, naruszając uderzeniem łopaty c zaszkę Szczepanowi Wachowiczowi, przekroczył granice obrony koniecznej i skazał oskarżonego na 2 miesiące aresztu zawieszając wykonanie kary na przeciąg 2 lat. (S)

Wskazówka dla matek!

Dzieci niechętnie czyszczą zęby; często dlatego, że są za wygodne, a prze-ważnie czują niechęć do pasty do zębów, która zwykle więcej dostosowana jest do gustu i smaku dorosłych osób.

Spróbujmy więc raz dla naszego gagatka pastę do zębów Nivea. Łagodny i przyjemny smak pasty do zębów Nivea odpowiada doskonale naszej młodzieży, przemył czyści gruntownie zęby i jest zupełnie nieszkodliwa.

Także dorośli, już po jednorazowym wy-próbowaniu, stawiają pastę do zębów Nivea nad wszystkie inne podobne środki.

Polski produkt firmy: PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu

Pg 0270-N. 11.60

Krwawa walka wartownika z rabusiami

Z Łodzi donosi (z): 7 sierpnia wartownik na stacji Łódź-Karolew, Kramer zauważył znanych mu złodziei Biedrzykowskiego i Strzeleckiego, którzy kradli węgiel i na jego widok zbiegli z workiem węgla, który na ulicy Towarowej oddali trzeciemu złodziejowi, Ulezałce. Kramer zamierzał odebrać worek, lecz złodzieje poczęli go bić, wobec czego wy dobył rewolwer i strzelił, raniąc Strzeleckiego w kolan. Policja nadbiegła na odgłos strzału i zatrzymała złodziei.

Sąd okręgowy skazał 30-letniego Franciszka Biedrzykowskiego i 35-letniego Józefa Strzeleckiego po 6 miesięcy więzienia, a 21-letniego Edwarda Ulezałko na 9 miesi. więzienia.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: A. Lorkiewicz, Krotoszyn, 1 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 314.86 zł i J. D. z Ostrowa z prośbą o wysłuchanie 20 marek niemieckich w złocie i 24 marek niemieckich w srebrze.

Na Tow. Pań św. Wincentego a Paulo przy Farze: Janowie Kajewscy zamiast wieńca na trumnę śp. Mieczysława Meisnera 15 zł.

Na biednych na „Wesołem Miasteczku”, pozostających pod opieką poz. okr. „Caritas”: Ozdowska z córka, z Czerlina zamiast kwiatów na trumnę śp. dr. Zydorowicza, na gwiazdkę dla biednych 20 zł.

Tragedja opuszczonych matek i dzieci

Z Łodzi donosi (z): Sąd okręgowy w Łodzi rozpoznawał 4 sprawy przeciw kobietom, oskarżonym o porzucenie własnych dzieci. Na uwagę zasługuje ciekawy szczegół, iż we wszystkich wypadkach porzucenie nastąpiło w wydziale opieki społecznej zarządu m. Łodzi, przy ul. Zawadzkiej 11 i to bądź po odmowie zasiłku, bądź też na skutek niedostatecznego zasiłku.

33-letnia Genowefa Wąs, wdowa, zamieszkała przy ulicy Zachodniej 68 dnia 26 lipca r. b. porzuciła troje dzieci 8-letnią Zofię, 6-letniego Józefa i 3-letnią Albine.

Na rozprawie przyznała się do winy, wyjaśniając, że otrzymywała 5 złotych tygodniowo, więcej nie udzielała jej i dzieci od dwóch dni nic nie jadły.

To poskutkowało jednak, albowiem od tej pory otrzymuje 20 złotych tygodniowo. Sąd skazał Wąs na 6 miesięcy więzienia zawieszając wykonanie kary.

31-letnia Wanda Kupiec (Przedzalniana 62) niezamężna porzuciła w wydziale opieki dnia 24 sierpnia 7-letnią swą córkę Genowefę. Przyznaje się do tego czynu i wyjaśnia, że, pozostając bez pracy, nie miała żadnych środków do życia, a ponieważ odmówiono jej zasiłku, porzuciła dziecko, nie mogąc patrzeć na jego głód. Sąd skazał ją na 6 mies. więzienia z zawieszeniem kary.

26-letnia Józefa Kubiak (Brzezińska 33) porzuciła syna Józefa w dniu 4 lipca r. b. w wydziale opieki. Oskar-

żona wyjaśnia, że nie miała na utrzymanie, że mąż oddawna ją porzucił i z nędzy zmuszona była jąc się tego środka, by otrzymać zasiłek. Sąd skazał Kubiakową również na 6 miesięcy z zawieszeniem kary.

Czwarta oskarżona 33-letnia Walerja Jagiełło, wdowa, zamieszkała przy ul. Jana 18 w dniu 23 czerwca r. b. porzuciła w wydziale opieki troje dzieci w wieku 9, 6 i 5 lat. Jagiełłowa wyjaśnia, że jest chorą na gruźlicę, nie miała pracy i mieszkania, a ponieważ miał 15 złotych podzielono jej 10 złotych tygodniowo, nie mogąc dzieci wyżywić, pozostawiła je. Sąd i w tym wypadku wymierzył oskarżonej karę 6 mies. więzienia z zawieszeniem jej wykonania.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Nowy etap w rozbudowie Gdyni

Pierwszy i zasadniczy etap rozbudowy portu gdynińskiego dobiegł kresu. Obecnie stoi Gdynia na przełomie dwóch okresów. W przeciwieństwie do poprzedniego, imponującego rozmachem, nowy okres, mniej efektowny nazewnictwem, lecz równie brzemienisty w skutki, będzie etapem usprawnienia Gdyni, uhandlowania i uprzemysłowienia naszego miasta portowego. Dewizą tego nowego etapu będzie hasło: „Gdynia — nie tylko miejscem masowych przeladunków, lecz i — portem handlowym.”

Tak się złożyło, że równocześnie z zakończeniem zasadniczych prac, związanych z budową własnego portu, zakończony został również i długoletni spór polsko-gdański w sprawie tak zwanej przez Niemców „konkurencji Gdyni z Gdańskiem”. Wyłania się tutaj pytanie: jak ułożyć się współzycie dwóch sąsiadujących ze sobą portów? Czy Gdynia ucierpi pod wpływem wrześnieńskogo układu warszawskiego odnośnie pełnego wykorzystania portu gdańskiego?

Trudno na ostatnie pytanie odpowiedzieć: tak lub nie. Sami się o tem przekonacie. Szanowni Czytelnicy, śledząc następujący tok myślowy:

Wspomniany układ wrześnieński zawarto na przeciąg zaledwie jednego roku, stwarzając możliwość dla każdej ze stron wypowiedzenia układu na kwartał naprzód. A więc, w razie zagrożenia Gdyni, istnieje stosunkowa łatwość rewizji układu z Gdańskiem. Jest rzeczą ogromnie ważną i dla nas pomyślną, że w omawianym układzie wolne miasto rzekło się swego dawnego roszczenia o monopolowe stanowisko portu gdańskiego w obrotach morskich Rzeczypospolitej. (Jak wiadomo, przez szereg lat Gdańsk dążył do tego, aby Polskę zmusić do traktowania Gdyni jako „rezerveportu” — miejsca przeladunkowego, na wypadek, gdyby Gdańsk nie mógł podjąć przeladunkowi polskich przesyłek morskich...)

Co więcej, — godząc się na zafiksowanie swoich obrotów na 4.404 tysięcy tonn, Gdańsk nie tylko pogrzebał swoje monopolistyczne aspiracje, ale i przyznał Gdyni pierwszeństwo, bowiem obroty polskiego portu są wielce wyższe od zanotowanych codopiero 4 milionów tonn!

Byłyby to jasne strony układu wrześnieńskiego. Przejdźmy z kolei do strony ciemnej. Otóż, rząd polski, gwarantując portowi gdańskiemu określony udział w obrocie handlowym, zażądał od Wolnego Miasta „dostarcowania kosztów przeladunku w porcie gdańskim do poziomu, czyniącego ten port zdolnym do zwalczania konkurencji innych portów.” Innych portów? No tak, — znaczy to m. i. Gdyni. Senat zgodził się na to postanowienie. Szanse konkurencyjne (w odniesieniu do kosztów przeladunku) zostały zrównane między Gdynią i Gdańskiem.

Natomiast — bądźmy szczerzy — nie zostały wyrównane szanse konkurencyjne, jeśli chodzi o wartości organizacyjno-handlowe obydwu portów. W tej dziedzinie Gdańsk znacznie przewyższa Gdynię, bo jest miastem portowym o wiekowej tradycji, rutynie, wyrzeczonych stosunkach itd. Gdynia zaś, jak wiadomo, jest młoda, niewyposażona w odpowiednią organizację handlową.

Przeto nowy etap w życiu Gdyni będzie okresem gwałtownej „komercjalizacji” tego miasta, tem gwałtowniejszej, że chodzić będzie o „dogonienie” gdańskiej „city”. W tym wysiłku polskie sfery gospodarcze mają wdzięczne zadanie do spełnienia, ich bowiem rzeczą będzie „uhandlowienie” i uprzemysłowienie naszego portu.

Krótkie informacje gospodarcze

— Komisja Parytetyczna do ustalenia wskaźnika drożyznianego ustaliła, że koszty utrzymania rodziny pracowniczej na Śląsku w miesiącu listopadzie wzrosły w porównaniu z październikiem o 1,29 proc. — W listopadzie b. r. wywóz węgla polskiego przez port gdański zwiększył się w porównaniu z październikiem L. r. o 56.000 tonn do 336.028 tonn. — Rada ministrów Czechosłowacji uchwaliła ogólną zniżkę cen węgla opałowego o 10 proc. Zniżka ta obowiązywać ma do kwietnia 1934 r.

Najstarsze stowarzyszenie kupców w Poznaniu zmieniło nazwę i statut

Najstarsze stowarzyszenie kupców w Poznaniu p. n. „Korporacja Kupców Chrześcijańskich założona w r. 1529” odbyło w czwartek 14 bm. w sali „Domu Kupiectwa Polskiego” przy ulicy Zwierzynieckiej nadzwyczajne zebranie członków w celu zmiany statutu, w związku z wymaganiami nowej ustawy o stowarzyszeniach.

Obrazy w obecności czołowych przedstawicieli poznańskiego życia kupieckiego oraz gości otworzył I starszy „Korporacji” p. K. Otmianowski okolicznościowym przemówieniem, po czym sekretarz Związku Towarzystw Kupieckich p. Wojciechowski odczytał protokół z ostatniego walnego zebrania, który przyjęło bez zmian. Po odczytaniu komunikatów zarządu przez pisarza p. dyr. Fr. Kusza, który poinformował obecnych o zamierzonych wycieczkach „Korporacji” do zakładów „Centry” i Edwarda Kręglewskiego oraz o zamierzeniu zarządu obdarowania członków stowarzyszenia upo-

minkiem gwiazdkowym w postaci książki śp. Jarosława Leitgebra, przystąpiono do najważniejszego punktu obrad, to jest do zmiany statutu. Sprawę tę referował sekretarz Z. T. K. p. Wojciechowski. Zgodnie z zaproponowaną zmianą najstarsze stowarzyszenie kupców w Poznaniu przyjęło odgórnie nazwę „Konfraternia Kupców Chrześcijańskich w Poznaniu założona w roku 1529”. Jeden z punktu statutu mówi, że dążeniem stowarzyszenia jest unarodowienie chrześcijańskiego polskiego handlu. Poza tem inne paragrafy statutu nie przewidują specjalnych zmian, chyba, że wymagała tego nowa ustawa o stowarzyszeniach. Dyskusja nad tym punktem porządku obrad była bardzo ożywiona. Co świadczy o wielkim przywiązaniu członków do swojego stowarzyszenia i jego tradycji. Interesujące obrady zamknął przewodniczący życzeniem dla członków „wesolej i szczęśliwej gwiazdki”.

KRONIKA GOSPODARCZA

O OCHRONĘ KRAJOWEJ PRODUKCJI OLEJÓW

Jak informują pisma warszawskie, odbyła się w Warszawie konferencja poruczników w sprawie przewozu olejów ciekłych i surowców, w której wzięli udział przedstawiciele przemysłu tłuszczowego oraz rolnictwa. W wyniku obrad uchwalono odpowiednie wnioski, które zostały przesłane min. przemysłu i handlu celem odpowiednich zarządzeń.

Kontyngent przywozowy na oleje ciekłe na rok gospodarczy 1933/34 — według uzgodnionych postulatów — wynosić winien 11 000 tonn. Przyjęto, iż z przerobu znajdującego się w kraju maku i rzepaku uda się uzyskać 1.600 tonn oleju. O ile byłoby niemożliwe przerobienie tych zapasów, względnie gdyby przerób tych zapasów nie dał ilości 1.600 tonn oleju, to sprawa uruchomienia dodatkowego kontyngentu 1.600 tonn omówiona będzie w kwietniu lub maju 1934 r. Ogólny kontyngent przywozowy siemienia lnianego na rok gospodarczy 1933/34 określić należy na 10 500 tonn. Z powyższej ilości 10 500 tonn odliczyć należy na rezerwę 30 proc. Decyzja co do całkowitego lub częściowego uruchomienia tej rezerwy nastąpi na posiedzeniu, które może być zwołane na żądanie przedstawicieli przemysłu w kwietniu 1934 r. Import określonego wyżej kontyngentu na rok gospodarczy 1933/34, wniejszonego o dotychczasowy przywóz, może rozpocząć się dopiero po 15 lutym 1934 r. Na konferencji kwietniowej będzie ustalony termin ukończenia importu.

wa uruchomienia dodatkowego kontyngentu 1.600 tonn omówiona będzie w kwietniu lub maju 1934 r. Ogólny kontyngent przywozowy siemienia lnianego na rok gospodarczy 1933/34 określić należy na 10 500 tonn. Z powyższej ilości 10 500 tonn odliczyć należy na rezerwę 30 proc. Decyzja co do całkowitego lub częściowego uruchomienia tej rezerwy nastąpi na posiedzeniu, które może być zwołane na żądanie przedstawicieli przemysłu w kwietniu 1934 r. Import określonego wyżej kontyngentu na rok gospodarczy 1933/34, wniejszonego o dotychczasowy przywóz, może rozpocząć się dopiero po 15 lutym 1934 r. Na konferencji kwietniowej będzie ustalony termin ukończenia importu.

Z KRAJU

(k) O współpracy samorządu terytorjalnego z izbami i organizacjami rolniczymi. 11 b. m. odbyła się w Warszawie konferencja rolnicza z inicjatywą związku powiatów R. P. poświęcona kwestji współpracy samorządu terytorjalnego z izbami i organizacjami rolniczymi w zakresie popierania rolnictwa. Referaty wygłosili prezes C. T. G. i K. R. poseł Lechnicki i dyr. Miklaszewski, sekr. Zw. Izb Roln. W dyskusji wypowiedziano się za przekazaniem izbom rolniczym w wszystkich sprawach, wymagających fachowości rolniczej i pozostałymi szeregami spraw, związanych z rolnictwem, bądź samorządowi terytorjalnemu, bądź społecznym organizacjom rolniczym, w zależności od warunków lokalnych.

(k) Z konferencji polsko-szwajcarskiego związku kolejowego. Jak wiadomo odbyła się w Pradze konferencja polsko-szwajcarskiego Związku Kolejowego. Przedmiotem obrad tej konferencji była sprawa bezpośredniej taryfy na przewóz między Polską a Szwajcarią towarów, będących przedmiotem obrad między temi krajami. Wymiana zdań przeprowadzona pomiędzy delegatami zainteresowanych kolei doprowadziła do ostatecznego uzgodnienia poważnych punktów spornych, których istnienie uniemożliwiałoby dotąd opracowanie wspomnianej taryfy bezpośredniej. Do prac nad taryfami na przewóz węgla i olejów mineralnych z Polski do Szwajcarii uchwalono przystąpić z początkiem roku 1934. Po ukończeniu tych prac będą opracowane dalsze taryfy artykułowe na szereg innych towarów.

(k) Liczba przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych tonieje. O trudnym położeniu, w jakim w związku z kryzysem znajdują się przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, świadczy m. in. fakt poważnego zmniejszenia się liczby tych przedsiębiorstw, w ciągu ostatniego roku. Spadek ten wynosi 28.178. Obecnie znajduje się w Polsce 639.426 przedsiębiorstw

przemysłowych i handlowych. Najwięcej przedsiębiorstw uległo likwidacji na obszarze województw łódzkiego, kieleckiego, krakowskiego i łwowskiego.

(k) Intensywnie tempo rozbudowy Gdyni. W jak intensywnym tempie postępuje rozbudowa Gdyni, może świadczyć fakt, że w ubiegłym miesiącu rozpoczęto w Gdyni budowę 9 nowych budynków, ukończono zaś 40 budynków. Pczatem udano zezwolenie na budowę 6 nowych obiektów.

(k) Gazownia i elektrownia gdańska nabywa węgiel polski. Senat w. m. Gdańska zawarł w tych dniach z przedstawicielstwem gdańskim górnośląskich tow. węglowych „Progress” i „Robur” umowę, na mocy której gazownia i elektrownia gdańska zakupią 40 tys. tonn węgla P. K. P. udzieliły na te transporty specjalnych ulg taryfowych, aby uniknąć zaopatrzenia się gazowni i elektrowni w węgiel angielski, który mógłby konkurować z węglem polskim wobec stosunkowo wysokich kosztów przewozu węgla na przestrzeni Śląsk — Gdańsk.

(k) Porozumienia wśród hurtowników papieru. W ub tygodniu zakończone zostały obrady hurtowników papieru, mające na celu uporządkowanie i uregulowanie rynku. Hurtownicy b. Kongresówki i b. Ziemi Wschodnich podpisali umowę, ustalającą ceny papierów dla wszystkich hurtowników, opierając się na cenniku „Centropapieru”. Umowa usuwająca wzajemną konkurencję, obowiązuje do końca 1934 r. i może być wypowiedziana z miesięcznym wypowiedzeniem przez połowę hurtowników prowincjonalnych, lub połowę hurtowników warszawskich.

Z ZAGRANICZY

— O stosunki handlowe z Anglią. We wtorek odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej konferencja bydgoskich sfer gospodarczych, poświęcona zagadnieniu stosunków handlowych polsko-angielskich.

skich, Dwugodzinny referat na temat tych stosunków wygłosił p. Karol Rose, b. konsul generalny Rzplitej Polskiej w Berlinie, a obecnie dyrektor Polsko-Brytyjskiej Izby Handlowej. Po referacie rozwinęła się krótka rzeczowa dyskusja, w której m. i. zwracano uwagę na anomalję, że większość pośredników handlu między Polską i zagranicą, nie wyłączając Anglii, stanowią nie Polacy, lecz Żydzi. W konkluzji referatu i dyskusji przyjęto jednoznacznie rezolucję, która w imieniu zebranych przedstawicieli sfer gospodarczych podpisał: Związek Fabrykantów i Związek Towarzystw Kupieckich. W rezolucji tej podkreślono, że o ile w ogóle kupiec polski zmuszony jest kupować towary niekrajowe, to winien je sprowadzać raczej z Anglii, jako kraju, z którym Polska ma bilans najbardziej aktywny. Zebrani przedstawiciele sfer gospodarczych zgłosili przystąpienie do akcji probrytyjskiej, wyrażając przytem nadzieję, że również ze strony angielskiej będą poczynione kroki, idące w kierunku ożywienia stosunków handlowych z Polską przez stawianie dogodniejszych, niż dotychczas, warunków współpracy handlowej.

(z) Przed fuzją dwóch wielkich banków wiedeńskich. Donoszą z Wiednia że toczą się tam przy udziale delegatów rządu rokowania w sprawie fuzji dwóch poważnych banków wiedeńskich Wiener Bankverein i Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft. Początkowy kapitał akcyjny pierwszej instytucji wynosił 55 milj. szylingów i zredukowany został niedawno do 45 milj. szyl., kapitał akcyjny drugiej instytucji obniżony został po przeprowadzonej sanacji z 45 na 295 milj. szylingów.

(z) Nowe odkrycia gólogiczne na Kamczatce. Sowiecka ekspedycja geologiczna odkryła na rzece Galyginie na półwyspie Kamczatka muszle perłowe. Na 23 badane muszle, 15 zawierało perły wielkości grochu lub większe. Poza tem natrafiono na pokłady chryzolitów, topazów i bursztynu a także natrafiono na ślady nafty, co miałooby olbrzymie znaczenie uniezależniając sowieckiej Daleki Wschód od nafty z Sachalinu, należącego w połowie do Japonii.

Apel do wszystkich

na gwiazdkową uroczystość Wielkopolski 27 grudnia

Zapowiedziana już od nieomal miesiąca broszura „Wiecznie pamiętny 27 Grudnia”, niebawem opuści prasę i ukaze się w handlu. Zamawiajcie więc ją odwrotnie, by na święta znalazła się w każdym domu.

Polecając ją P. T. Kupiectwu jako wdzięczny dodatek świąteczny dla klientów, Towarzystwom dla członków, a szkołom dla młodzieży, udziela się przy odbiorze większej ilości znacznego rabatu, i to przy 20 do 100 egzemplarzach 15—20 i 25 %, a ponad 100 egz. 40 % rabatu.

Broszurka jest starannie wydana i bogato ilustrowana, a cena za egzemplarz tylko 50 groszy.

Zamówienia skutecznie wydający broszurę Komitet Budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu, ul. św. Marcina 69, m. 17, tel. 24 00, P. K. O. konto 207 470.

Uprasza się przy zamówieniach wpłacać choć część należności za blankietem P. K. O. na konto 207 470, zaznaczając, że pieniądze przeznaczone są na broszurę.

Ustawa o zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych

W ministerstwie opieki społecznej opracowany został projekt ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych.

Projekt przewiduje obowiązek niezwłocznego zgłoszenia do zarządu gminnego przypadku choroby zakaźnej. Obowiązkowi temu podlegają następujące choroby: dżuma, ospa naturalna, cholera azjatycka, dur brzusny, dur rzekomy i zakażenie pokarmowe, dur osutkowy, dur powrotny, czerwonka, płonica, błonica, nagminne zapalenie opon mózgo-rdzeniowych, odra, żółta febra, krztusiec (koklusz), malarja (zimnica), zapalenie przednich rogów rdzenia, zakażenie połogowe, śpiączka nagminna, zakażenie prątkiem Banga, trąd, gruźlica w postaci szczególnie niebezpiecznej dla otoczenia, róża, jaglica, twardziel, wąglik nosacizna, włośnica, wodowstręt, oraz ukąszenia przez zwierzęta chore na wściekłą zaturcie jadami mięsniemi i grzybami ukąszenia przez żmie i masowe zatrucia związkami chemicznymi.

Wielki wieczór eksperymentów prof. Foadyego

jutro, w sobotę, o godz. 23 w ciepłej sali „Metropolisu”

Autohypnoza — Telepatia — Sugestia — Mnemotechnika — Odgadywanie myśli — Magiczny wyrób wódek i likierów z wody bez żadnych aparatów i preparatów; wszyscy będą mogli pić — Tajemnica fakirów prawdziwych — Zdemaskowanie tajemnic fakirów szarlatanów.

Prawdziwa rewelacja!

Wielka sensacja!

Bilety w cenie 2,99 — 2,49 — 1,99 — 1,49 do nabycia w przedsprzedaży w składzie cygar A. Szrejbrovskiego, Gwarna 20, lub jutro przy kasie „Metropolisu”. Cały dochód na Syndykat Dziennikarzy Wielkopolskich

Bohaterscy kolejarze

London, w grudniu.

Obrzmięte płomieniem buchały z lokomotywy ekspresu Euston — Liverpool, gdy ten pędził z wielką szybkością w kierunku stacji Rugby. Krótko przed stacją zażgrzytały hamulce; ekspres zatrzymał się.

Wówczas z lokomotywy wyskoczyły dwie żywe pochodnie. Dwaj ludzie z wyciem bólu rzucili się na ziemię, usiłując zgasić pożar, jaki ogarnął ich ubrania. Personel stacyjny rzucił się na pomoc. Przyrzucano nieszczerliwych wielkimi kocami i płomienie zaduszone.

A lokomotywa płonęła w dalszym ciągu. Na szczęście niedaleko znajdował się hydrant, który natychmiast puszczono w ruch i pożar lokomotywy ugaszono. Jednakże pasażerowie ekspresu z pośpiechem musieli opuścić wagony. Obawiano się wybuchu kotła.

Przetransportowani do szpitala maszynista W. E. Rawlings i palacz Artur Thompson byli tak strasznie poparzeni, że obawiano się, czy da się ich utrzymać przy życiu. Leżeli całą dobę bez przytomności, dopiero na drugi dzień można się było dowiedzieć, co właściwie spowodowało pożar na lokomotywie.

Dwa ekspresy w tunelu...

Według zeznań maszynisty, pociąg opuścił ściśle według rozkładu stację Euston. Gdy znajdował się w tunelu pod stacją Rugby i pędził z szybkością 90 kilometrów na godzinę, mijal go inny kuziner, który pędził z przeciwniej strony również z wielką szybkością. Trzeba trafić, że drzwi od kotła były otwarte.

Silny przeciąg, jaki się wytworzył spowodował wybuch płomieni z kotła na tender i obsługę maszyny. Natychmiast węgiel na tenderze zajął się płomieniem i zaczął coraz silniej płonąć. A tu pociąg pędził jak szalony w tunelu...

Zatrzymać go, było niesposób. zresztą

chodziło tu o życie setek pasażerów pociągu. Wkrótce miejsce dla maszynisty zamieniło się w prawdziwe piekło. Początkowo usiłowała obsługa pociągu zadusić płomienie węglem, zasypać je popiołem. Jednakże nietylko, że im się to nie udało, ale nawet ubrania ich zaczęły płonąć. Krzyżeli z bólu usiłując gołymi rękoma gasić ogień sobie wzajemnie na ubraniach. Gorąco stawało się z każdą chwilą trudniejsze do wytrzymania. Już stracili prawie nadzieję wyjścia żywo z tej strasznej sytuacji, gdy właśnie skończył się tunel...

Czy wyskoczyć? Nasunęła się odrazu myśl obu nieszczęśliwym. A podróżni? Wpierw trzeba zabezpieczyć życie podróżnych. Wpierw musi być zatrzymany. Tak, ale jak uniknąć pęknięcia kotła, którego odłamki mogą zabić wiele ludzi? Tylko na stacji da się to przeprowadzić. Trzeba więc dojechać do Rugby. W ten sposób ci strasznie parzeni przez każdą sekundę ludzie rozmawiali myśląc o uratowaniu powierzonych sobie istnień ludzkich. I ci dzielni ludzie zostali na swym stanowisku, wciskając się w jeden kątek lokomotywy, najmniej jeszcze objęty przez ciągłe powiększające się płomienie.

Nie byli oni tam jednak zupełnie zabezpieczeni zdjęli powoli z siebie prawie całą garderobę, która na nich płonęła coraz bardziej. Nogi ich paliła gorąca podłoga żelazna maszyny. Podeszwy spaliły się już całkowicie. Jeszcze trochę... jeszcze parę sekund... aż nareszcie... Rugby... i koniec meki. Wtedy maszynista rzucił się jak błyskawica w morze płomieni, chwycił za rozpaloną rączkę i... pociąg zaczął stawać aż... zatrzymał się. Teraz dopiero dzielni ludzie mogli pomyśleć o sobie. Wyskoczyli z maszyny i w bólach wili się po ziemi. Stracili przytomność, odczuwając wśród straszliwych bólów, zadowolenie ze spełnionego obowiązku.

cała twarz. Żadna z tak troskliwie przechowywanych fotografii „nie pasowała” już więcej.

Okazało się, że bandyta, czując się zbyt dobrze znanym, co utrudniało mu „robotę”, postanowił się zmienić. Oddał się w ręce chirurgów, którzy zmienili mu kompletnie rysy twarzy.

Jednakże nie na tem skończyły się niespodzianki zdumionych policjantów. Przekonano się wkrótce, że i odciski palców są zupełnie inne — niezgodne z wzorami z archiwum. Okazało się, że „Piękny Janek” kazał sobie zrobić jedną chyba z najboleśniejszych operacji, jaką sobie można wyobrazić. Kazał on sobie zedrzyć skórę z palców, a potem zastąpić ją przez kawałki skóry, zdartej sobie z pewnej... nieeleganckiej części ciała. Co go to musiało kosztować bólu! Ale czego się nie robi dla „miłości zawodu!”

W każdym razie wszystkie archiwa policyjne muszą teraz na gwałt zastąpić stare fotografie i odciski palców nowym a „Piękny Janek” musi zacząć wszystkie operacje chirurgiczne od początku.

Akrobatyka lotnicza stała się modną

Francuski lotnik - akrobata Michel Detryat, zdobył sobie moc uczennic zśród młodych dam z paryskiego wielkiego świata. Moda posiadania własnego aparatu sportowego i pilotażu jest już przebrzmiałym echem „dawnych” czasów. Najnowszym, ostatnim krzykiem mody jest akrobatyka powietrzna. Za kurs przygotowawczy w tym „unsze” placu anatorki mocnych wrażeń około 5000 franków, za kurs całkowity — 10000 franków. Nowa metoda szerzy się w zastraszający sposób wśród eleganckich pań, które można widzieć codziennie w toku karkołomnych wyczynów na aeroplanach.

Co przynoszą wynalazki swym autorom?

Największe majątki zawdzięczają wynalazcy najprostszym i najmniej skomplikowanym wynalazkom. Klasycznym krajem doświadczeń pod tym względem są Stany Zjednoczone, gdzie wynalazek który „chwycił”, przynosi autorowi duże dochody. Popularna bardzo n. p. zabawka, znana pod nazwą tańczącej lalki, dała wynalazcy dochód roczny w wysokości 75000 dolarów. Człowiek zaś, który wynalazł i opatentował tak popularne kamieszę na wrocławach, zarobił na tym pomysł 1 milion dolarów.

Lista drobnych wynalazków, które przyniosły swym autorom, fortunę i powodzenie w Ameryce, jest bardzo długa. Tak więc technik - rysownik który wpadł na prosty pomysł zaopatrzenia ołówka na drugim końcu w gumę, zapewnił sobie przez eksploatację tego „wynalazku” dochód roczny w sumie 100000 dolarów; inny znów technik, którego pomysłem było skonstruowanie automatycznego zatrzaśku tak dziś rozpowszechnionego, zarobił na tym businessie prawie 3 miliony dolarów. Niemniejszą fortunę zrobił wynalazca gumowych ochraniaczy do obcasów.

Adwent

Na garbatym szczytku skały Sterczy wiatrak półmurszał. W martwych śmigłach ryk ponury. Wścieklej zimowej wichury.

W ciemni śnieżycy dmie srogo, Wśród niej drży głos dzwonów błogo. Cichutko sunie z oddali Pieśń nieba na świętej fali...

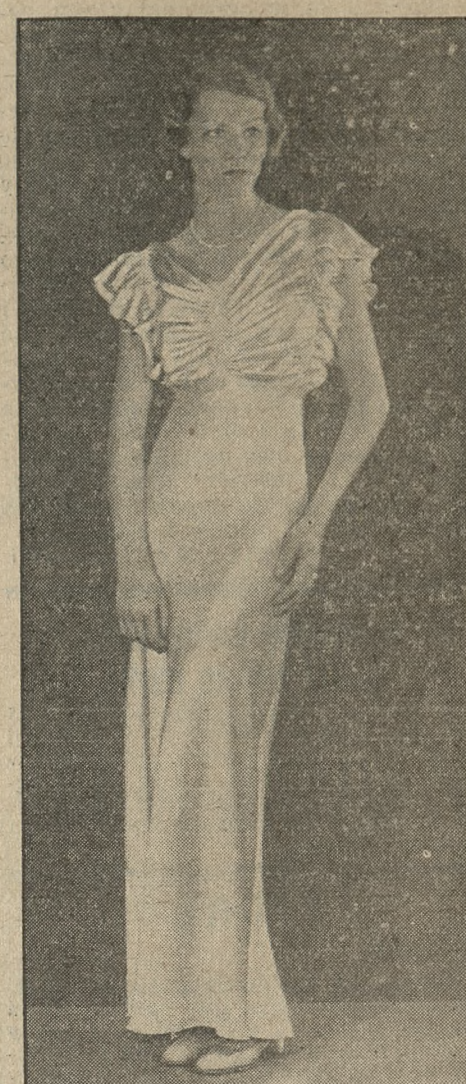
Patrz, Bóg resztki suchych liści Zmienił w pulchne śnieżne gniazdko — On nadzieję twą wnet zsięci: Ciesz się, ciesz — nadchodzi Gwiazdka... Poznań.

Tomasz Bobrowski.

ŁOM SŁODOWY
Dra WANDERA

nieodzowny środek przy
KASZLU i CHRYPCIE
Wszędzie do nabycia.

nr 6 895

Z najnowszej mody paryskiej: Suknia wieczorowa z róż. crepe - satin. Odpowiednia dla figury szczuplej i wysokiej.

Lejba Trocki chce przyjechać do Krynicy.

Prasa żydowska donosi, że Trocki zwrócił się ostatnio do rządu polskiego za pośrednictwem poselstwa polskiego w Turcji, by mu zezwolono przybyć do Polski. W prośbie swej zaznacza Trocki, że jest chory i pragnie przeprowadzić kurację w Krynicy. Niewiadomo, jak rząd odniesie się do tej prośby.

RECENZJE KINOWE

Kino „Odeon” wyświetla film p. tyt. „Demon miłości”. Jest to fantazja, osnuta na tle legend o Atlantydzie. Umieszczono ją tu wśród nieprzebranych piasków Sahary. W Atlantydzie panuje piękna Antynea, w której kocha się każdy, kto ją ujrzy. Wszyscy, którzy niebacznie zbliżyli się do murów Atlantydy, są uwięzieni. Więźniowie kochają się beznadziejnie w królowej i unieszczęśliwiają się tą miłością. W filmie opisane są losy dwu oficerów francuskich, którzy wypadkowo dotarli do Atlantydy i zostali w niej zamknięci. W roli Antynei oglądamy Brygidę Helm. Nadprogram — groteska p. t. „Tom i Jerry na polowaniu” oraz tygodnik filmowy. (ver.)

Rewelacje o fakirach prawdziwych i fałszywych

Sobotni wieczór Foadyego będzie rewelacją. Między innymi przy pomocy odpowiednich eksperymentów wykaze nam doskonałość fakirów prawdziwych, i w przeciwstawieniu sztuczki fakirów szarlatanów. Eksperymenty te wywołają powszechny podziw, jak wogóle wywoła podziw cały ten wieczór eksperymentów „czarodziejskich” niezrównanego Foadyego, któ-

ry odbędzie się jutro w sobotę w ciepłej sali „Metropolisu” o godz. 23. Bilety w cenie zł 2,99, zł 2,49, zł 1,99 oraz 1,49 do nabycia w przedsprzedaży w składzie cygar p. A. Szrejbrovskiego, przy ul. Gwarnej 20, lub jutro w kasie „Metropolisu”. Cały dochód przeznaczony na Syndykat Dziennikarzy Wielkop.

Scotland-Yard

Lord Trenchard, szef policji londyńskiej i Scotland - Yardu, zainicjował reformy w lonie kierowanej przez siebie instytucji, które wprawiają w zdumienie konserwatywnych i szanujących tradycje Anglików.

Akcję swoją rozpoczął lord Trenchard od wprowadzenia nowego regulaminu dla kandydatów, którzy pragną uczęszczać do szkoły policyjnej. A więc każdy z zakwalifikowanych do przyjęcia w poczet uczniów szkoły Scotland - Yardu musi przynieść ze sobą własne: cztery koszule ze sztywnymi gorsami, smoking trzy pary jasnych, flanelowych spodni, dwie pary lakierków, trzy koszule tenisowe, dwie pary krótkich spodni turystycznych, dwie pary pantofli sportowych, odpowiednią walizkę skórzaną.

Policjanci, którzy chcą awansować i posuwać się wyżej w hierarchji, powinni, zdaniem lorda Trencharda, prezentować się jak prawdziwi dzentelmani. To też lord Trenchard wyróżnia zśród kandydatów młodzieńców, którzy ukończyli wyższy zakład naukowy.

Co najciekawsze to fakt, iż napływ kandydatów do Scotland - Yardu jest tak wielki że selekcja wśród zgłaszających się przeprowadzana jest bardzo szczegółowo i ostro. W tym roku n. p. przyjętych będzie tylko dwudziestu kandydatów. Wiek ich nie może przekraczać granicy 26 lat, a poza tem muszą oni być kawalerami, o ile chodzi o ich stan cywilny. Ale to jeszcze nie wszystko: surowy regulamin przyjęcia żąda od kandydata, aby posiadał wzrost nie niższy od 5 stóp i 8 cali, oraz mógł się wykazać świadectwem lekarskiem o sta-

nie absolutnego zdrowia.

Dopiero po przejściu tych wszystkich zasadzek i ominięciu raf może młody dzentelman, żywiący aspiracje do zdobycia wyższej szarży policyjnej, powiedzieć sobie, iż otworzą się przed nim pilnie strzeżone bramy Scotland - Yardu. Or.

Chirurgja estetyczna na usługach bandytów!

Chirurgja estetyczna znalazła nowe zastosowanie. Nikt dotychczas nie przypuszczał, że ta gałąź medycyny, mająca na celu upiększenie twarzy ludzkiej, stanie kiedyś na usługach bandytów amerykańskich. Pomyślność gangsterów naprawdę nie ma granic. Wszystkie ciekawsze wynalazki czy odkrycia naukowe potrafią oni dzięki swemu sprytowi wyzyskać do swych celów.

Bandyta, noszący przezwisko „Piękny Janek”, znany jest wszystkim policjom świata, a szczególnie, naturalnie władzom bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych. Rocydywista niepoprawny przeszedł już przez liczne biura antropometryczne. Fotografie jego z przodu z boku ze wszystkich stron z numerem na piersiach i odciskami palców zajmują honorowe miejsce w archiwach policyjnych amerykańskich i europejskich.

Któż opisie jednak zdumienie policji stanu Illinois, gdy ta schwytała przy nowym „wyczynie” złodziejskim „Pięknego Janka”, i nagle opadły ją wątpliwości. Jest to on, czy nie? Jak porównano bowiem z fotografiami, to się przekonano, że zmienił się gruntownie z nosa, profilu i wogóle

Teatr Wielki wystawił bardzo efektownie i z wielkim nakładem pracy artystycznej operę komiczną Mozarta „Cosi fan tutte”, w Polsce dotychczas niespiewaną. Na zdjęciu widzimy główne postacie opery — którą dyryguje dyr. Latoszewski, a którą wyreżyserowała p. Janowska-Kopczyńska — na tle pięknych dekoracji Z. Szpingiera, przedstawiających rokokowy ogród.

Z OPERY

„Tosca” z Ardellim

Z przyjemnością wyręczyłem wczoraj w posłuchaniu „Tosci” prof. Wierzchowicza, zajętego przy batucie. P. Ardelli ma tak ładny głos i tak dobrze umie śpiewać, że słucha się go z zadowoleniem artystycznym i wtedy, gdy jest zlekka niedysponowany. Metodę ma w istocie wyborną. Wiadomo, że nauka śpiewu w ogromnej części polega na tym, aby usunąć przeszkody, które zagradzają głosowi drogę na wolność, a to w postaci różnych niepotrzebnych wysiłków mięśniowych, releksów i skurczów, które krzyżują się ze sobą i nazwajem sobie psocą. U p. Ardellego wszystkie te djabliki zostały przez jakiegoś wybornego znawcę techniki skrzętnie wyegzorcyzmowane. Głos płynie na teatr bez najmniejszego wysiłku i brzmi pięknie tak w średnicy, jak w górze. Przytem p. Ardelli frazuję wytwornie, w ekspresji nie szarżuje, chociaż jej daje wiele, po aktorstu zabiera się do roli w sposób dystyngowany, pomysłowy i technicznie pewny. Wogóle robi wszystko w wybornym smaku, bez najmniejszej przesady i złych manier prowincjonalnych. Bardzo dobrze się stało, żeśmy go usłyszeli. Reszta obsady bez zmian.

Witold Noskowski

Szwecja zwiększa swój zapas radu

Z funduszu ofiarowanego przez naród szwedzki królowi Gustawowi V z okazji 70-letniej rocznicy jego urodzin, zakupiono w Belgii 1513 gram radu za cenę 476 106 koron. Fundusz królewski, który sięgał sumy 5 mil. koron, przeznaczony został na walkę z rakiem.

SPORT

Pływanie

PZP ogłosił klasyfikację klubów związkowych, obowiązującą przy głosowaniu na zjeździe delegatów, który został zwołany na 21 stycznia do Katowic. Kolejność klubów w myśl punktacji za startujących w 1933 r. zawodników jest następująca: 1. „AZS” Warszawa 160 p., 2. „Unja” Poznań 147 p., 3. „Legia” Warszawa 119 p., 4. „E. K. S.” Katowice 99 p., 5. „AZS” Poznań 98 p., 6. „IKP” Siem. 80 p., 7. „Astra” Krotoszyn 77 p., 8. „T. P. Giszowiec” 74 p., 9. „Cracovia” 69 p. Kluby posiadające własne pływalnie zaliczone zostały do wyższej klasy, przez co podział na wspomniane klasy jest następujący: I klasa — „AZS” Warszawa; II kl. — „Legia”; III kl. — „Unja”; „IKP”; Siem.; „T. P. Giszowiec”; „Y. M. C.” Kraków, „Makkabi” i „AZS” Warszawa. Reszta klubów należy do IV wzgl. V klasy. (wz)

Najwięcej czynnych sklasyfikowanych pływaków w myśl punktacji P. Z. P. posiada „Unja” 78, przed „AZS” Warszawa 74, „AZS” Poznań 57, „Legia” 52, „Astra” 38 i „E. K. S.” 36. Kolejność klubów według posiadanej ilości zawodników poszczególnej klasy jest następująca: klasy mistrzowskiej — „AZS” Warszawa 8, „I. K. P.” 6, „T. P. Giszowiec” 5; I klasy — „E. K. S.” 22, „AZS” W. 16, „Legia”, „I. K. P.” i „Hakoah” po 14, „Unja” 13; II kl. — „Unja”, „AZS” W. i „Legia” po 30, „AZS” P. 29, „Astra” 23; wreszcie III kl. — „Unja” i „AZS” P. po 22, „AZS” W. 20. Okazuje się zatem, że również i w ub. sezonie nad narybkiem najwięcej pracowały kluby poznańskie, dla których jedynie brak krytej pływalni jest przeszkodą wykazania swej siły wynikowo w spotkaniach z innymi okręgami. (wz)

Motocyklizm

Walne zebranie oddz. mot. T. S. „Unja” odbyło się w lokalu klubowym przy licznej udziale członków. Zebraniu przewodniczył p. Kościelicki. Obszerne sprawozdanie ustępującego zarządu wykazały żywotność oddziału, który zorganizował sześć własnych imprez, a obeślał osiem zamiejscowych w tem międzynarodowe zawody w Pardubicach, w Mysłowicach, Sosnowcu, Wiśle, Katowicach, Bydgoszczy. Wśród zawodników najczęściej startowali: Weyl 20 razy, Kiełpiński 18, Mieloch 7, Nagen-gast i Ziolkowski po 6. W tabeli zwycięstw prowadzi również Weyl z 26 pkt., który m. in. zdobył mistrzostwa Polski szosowe i torowe w kat. 250 ccm. Drugim jest Mieloch z 11 p., następnie Ziolkowski 9 p., Kiełpiński, Śmięciński. Wycieczek zorganizowano 23 w ciągu roku; najczęściej brał w nich udział Weber z 495 km., następnie Górczyński i Falkiewicz po 420 km. W konkursie turystycznym kolejność jest następująca: 1. Weber 5714 km., 2. Nagen-gast 5288 km., 3. Gmurowski 4567 km., 4. Maniszewski, 5. Tyrłał A. Po udzieleniu absolutorjum, wybrano nowe władze w następującym składzie: pp. prezes — dr. Schulc, wiceprezes — Malicki, sekretarz — Fitzner, skarbnik — Gmurowski, kronikarz — Weber, propag. — Kurzawa, przew. kom. sport. — Paczkowski Adam. (wz)

Wioślarstwo

Walne zebranie „Klubu Wioślarskiego 04” odbyło się we własnych obszernych lokalach, otwartych ostatnio przy ul. Rze-

czypospolitej. Gustownie urządzone lokale, przyczyniły się do podniesienia życia towarzyskiego klubu. Zebranie zgromadziło wielu członków i odbyło się sprawnie pod przewodnictwem p. Rozpłochowskiego. Po udzieleniu absolutorjum ustępującemu zarządowi, wybrano nowe władze w naogół niewiele zmienionym poniższym składzie pp.: prezes — Stopa Wl., wiceprezesi — Garstecki Maks. i Pieczyński St., sekretarze — Winięcki, Bienias i Budziński H., skarbnicy — Perkowski i Wachowiak, gospodarz przyst. — Trawczyński St., gosp. taboru — Ziętkiewicz J., gosp. lokalu — Rzepczyński, naczelnik — Zimny B., radny — Szczepecki A. Z okazji otwarcia lokalu klubowego, otrzymali w myśl zesłańczej uchwały walnego zebrania dyplomy zasługi pp.: długoletni członkowie zarządu prezes Stopa, wiceprezes Garstecki, sekretarz Szczepecki i skarbnik Perkowski, ponadto dyplom uznania p. Trawczyński. (wz)

28 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnięcia III klasy, wygrane padły na numery następujące:

- 100.000 zł na nr. 37354.
Po 20.000 zł na nr. nr.: 53162 91646.
Po 15.000 zł na nr. nr.: 49410 137420.
10.000 zł na nr.: 23375.
Po 5.000 zł na nr. nr.: 45718 141955.
Po 2.000 zł na nr. nr.: 6323 32141 33504 125039 143009.
Po 1.000 zł na nr. nr.: 33786 39176 49462 93839 132549 143426 154414.
Po 500 zł na nr. nr.: 3022 5232 8063 26075 42522 56383 66718 67004 72876 80391 87462 95289 98091 99087 103397 134797 135183 139509 141357 159030.
Po 400 zł na nr. nr.: 724 8671 12410 18829 23363 34300 41486 43231 47792 48999 57341 63543 78496 80406 90685 93816 98770 98936 99085 105421 107158 110550 113787 119053 127172 146067 149177 151073 153008 160320 160420 160654.
Po 300 zł na nr. nr.: 853 3981 10172 30746 30828 34461 37406 43136 51646 55271 55453 57021 64574 66040 67551 87607 94527 95275 97663 114877 126785 131304 132456 133616 135847 137034 140346 156123 158286 157910 7159094 161221 161155 163290 108216.
Po 250 zł na nr. nr.: 730 3787 4218 6786 14703 15349 15591 17716 19205 20700 24685 25517 28493 30063 33196 36795 40021 42045 42707 44087 49511 56241 59556 64000 64115 65532 69477 69925 74743 77060 80976 81698 82712 83778 91544 92745 95811 96740 97480 98605 107706 111875 114242 115661 127509 130604 132700 134863 134895 135896 137347 138483 142513 149025 161412 162724.
Po 200 zł na nr. nr.: 102 19 386 858 1070 90 140 349 453 603 41 66 98 761 907 18 23 2022 08 418 548 099 703 77 892 3072 133 63 305 92 445 500 63 747 850 66 86 4003 84 225 344 94 454 84 581 695 711 919 42 75 5039 612 32 34 701 76 926 6067 75 82 105 78 982 411 41 651 731 829 49 64 7007 22 717 990 8006 71 514 93 784 9045 210 66 320 29 562 10037 121 329 434 525 77 950 11049 154 229 91 416 513 61 12017 229 37 61 360 746 089 730 44 935 13019 61 445 512 920 961 14180 203 310 31 475 753 65 879 15545 64 60 833 16408 15 585 663 796 856 902 17004 40 68 116 333 627 18091 182 485 96 553 685 818 956 19115 308 434 663 793 20008 96 106 48 248 76 339 83 932 21006 118 213 44 578 731 34 840 986 22270 554 64 12 711 80 918 42 23074 196 201 57 72 722 27 887 24012 100 299 300 14 20 466 697 753 76 957 25177 97 363 77 452 627 29 92 953 26000 46 146 352 471 709 823 27 47 918 27028 116 231 36 61 349 554 690 850 78 978 28458 68 720 925 77 28046 91 154 64 350 72 406 49 607 92 776 908 37 30040 85 144 315 88 416 506 716 61 991 31086 111 19 352 427 32 95 059 726 50 32060 142 50 98 99 453 635 791 812 75 33021 25 89 292 97 422 656 801 50 908 34034 146 62 87 262 368 413 564 753 65 801 13 35055 449 560 75 652 71 707 825 908 36053 334 437 57 542 37096 118 55 82 87 291 99 409 64 601 792 809 71 995.

- 38049 249 438 43 51 69 99 582 624 41 858 39005 23 70 229 73 89 367 511 775 97 888 40074 208 44 58 322 38 80 95 624 739 64 953 80 41003 162 78 216 30 519 755 831 932 99 42007 55 293 357 497 801 19 68 43129 60 309 781 932 44277 45020 122 219 52 314 33 458 659 65 920 46033 55 142 269 99 881 956 47025 161 288 431 522 775 863 71 48122 33 288 326 73 417 651 46 61 938 49039 59 60 94 136 683 880 908 50068 498 554 754 813 972 51493 642 803 76 98 953 52330 45 79 477 85 95 806 97 53034 148 314 449 91 501 29 059 54394 601 4 874 942 55249 58 69 516 61 613 28 830 56028 292 323 43 441 767 816 57007 76 203 546 65 640 58093 284 373 550 615 40 705 6 849 911 59106 341 489 911 59106 341 489 537 616 60019 157 237 83 495 513 44 621 83 92 840 50 81 948 61284 438 562 86 640 62169 270 485 508 38 79 645 67 73 814 978 63077 146 209 65 96 473 574 92 622 32 94 805 18 36 53 64262 606 714 44 802 66 65201 86 353 67 439 519 48 603 42 88 893 66260 77 400 513 722 79 013 59 67131 396 548 82 099 800 947 68017 327 29 418 35 42 584 69077 119 571 97 748 868 901 70114 203 383 500 631 796 811 924 65 71068 88 216 97 350 478 562 884 72073 133 261 454 638 73000 90 378 427 505 78 681 852 60 997 74073 164 281 620 701 27 75068 71 80 189 521 861.
76060 62 77 559 639 69 73 799 844 918 19 77034 56 121 54 421 508 73 97 78023 38 220 41 308 901 3 58 79109 650 720 44 87 836 908 80049 76 169 219 378 465 677 99 826 84 97 912 81198 398 417 712 62 962 82027 174 245 81 452 610 18 866 83043 115 236 65 305 421 817 21 79 94 989 84160 308 440 620 978 85068 240 51 521 71 911 47 86178 263 342 642 95 87032 132 308 453 518 40 726 887 97 88232 461 549 700 89107 64 248 317 78 327 35 68 550 768 90039 55 64 111 278 84 331 47 74 823 91026 38 276 551 90 606 11 797 876 918 92152 70 403 544 887 93233 819 967 89 94179 240 330 521 97 828 95003 66 193 221 185 593 788 96097 191 200 97 874 97385 87 508 28 79 881 88198 219 40 538 94 482 525 39

NA GWIAZDKĘ DLA PAŃ I PANÓW
po cenach bardzo niskich, również na asygnaty „Kredyt” poleca
KAPELUSZE oraz CZAPKI w różnych gatunkach, fasonach i kolorach
TOMAŠEK, Poznań, Pocztowa 9
Jedyny i specjalny magazyn i wytwórnia kapeluszy dg 2611

- 603 799 99055 146 407 549 673 767 866 97 100101
18 68 231 460 534 71 94 805 11 55 960 101255
566 713 914 37 84 102060 86 108 536 38 822 27
61 957 76 103114 294 328 710 867 81 104038
345 79 424 535 71 82 751 82 809 105080 208
378 89 432 533 601 32 863 106001 122 34 35 66
76 222 50 69 842 58 107142 220 413 651 849 973
108298 646 803 924 56 59 109001 82 341 401 16
522 651 754 84 804 82 110146 260 371 95 874
913 111214 484 112080 88 554 761 859 113002
143 228 39 48 350 73 571 611 782 842 983.
114076 95 170 227 304 435 568 859 66 991
115082 156 242 326 454 585 768 822 75 116138
429 766 889 117047 55 222 48 318 95 527 654
68 118149 250 75 92 324 622 20 119154 304 537
637 53 795 862 919 120001 70 72 164 207 52 70
333 35 410 30 599 826 121079 123 215 352 577
123002 38 283 631 36 701 35 39 831 891 998
124003 425 644 890 125039 287 319 42 58 68 493
759 932 126454 714 831 985 121041 128 72 89
622 128021 119 396 592 623 760 129316 25 45
53 403 85 582 65 92 702 5 26 53 887 130517 49
78 601 900 87 13135 1 66 410 19 35 91 586 086
730 903 132011 168 276 549 53 133138 387 591
804 958 93 134205 31 36 614 727 97 835 46 67
135063 64 81 97 183 405 136139 303 554 660
137125 355 78 403 20 76 88 590 720 138000 132
274 75 340 445 48 638 42 72 824 924 83 139059
199 233 301 495 509 28 884 729 94 894 990
140009 311 24 90 590 626 53 69 79 647 141041
138 89 248 357 413 602 38 62 85 704 955 142081
87 229 382 416 520 40 619 729 951 143099 168
281 324 410 26 706 144001 302 521 617 46 709
848 75 145189 265 438 567 643 756 804 970
146067 86 103 462 800 147006 187 215 24 76
583 938 148259 543 693 701 82 831 42 952
149011 177 697 701 26 874 934.
150590 151020 69 392 521 78 898 152157 237
94 463 694 786 800 8 70 949 153114 46 452 554
640 730 33 72 154026 141 412 50 94 593 155053
129 385 813 79 85 929 156143 357 868 91 929
157152 432 93 75 813 83 158291 424 703 99 836
159088 141 275 356 504 94 686 98 865 160020
142 417 652 904 161034 574 871 945 80 162014
34 131 97 232 47 383 507 32 728 911 163269 330
577 753 892 959 164126 208 648 759 877 912
165018 415 767 84 166104 95 244 391 685 977
167210 22 38 635 168100 9 221 317 92 467 509
751 961 169127 543 631 69 844 63 987.

Praktyczny podarek
każdemu sprawi radość
Leo
Magazyn obuwia
Poznań
27 Grudnia 3
Tel. 34-18
nr 7 129

- CIĄNIENIE POPÓŁDNIOWE.
Po 50,000 zł Nr. 109572 131073.
Po 15,000 zł Nr. 94192 116853.
Po 10,000 zł Nr. 30231 52303 122833.
Po 5,000 zł Nr. 12690 30091 140235.
Po 2,000 zł Nr. 102516 118160 121068 132454 136161 140051 161410 165785.
Po 1,000 zł Nr. 4857 54836 93773 109437 135134 146420 147635 151985.
Po 500 zł Nr. 3057 15539 42329 43351 59137 65791 72263 39403 78232 93520 93647 95492 104055 104739 107205 111531 118278 124194 129303 165808 168749.
Po 400 zł Nr. 2661 13578 19527 19940 39721 50648 57288 71326 77322 84682 89224 92531 93269 93834 96808 100401 110578 117215 120702 123171 125275 129108 129488 141107 146046 165125.
Po 300 zł Nr. 2085 15961 21490 22824 23829 30320 30457 37026 47870 59029 59842 59900 63586 84120 85670 89007 101764 104533 105064 110925 112336 113379 118098 121402 135305 137604 138893 149678 151983 154002 155411 159281 168388.
Po 250 zł Nr. 9933 11350 12907 18336 20045 23888 24995 24910 29705 36641 37614 46645 49207 52185 53596 53995 54805 56349 56836 60369 60836 68361 68343 68901 69574 71962 75316 77995 84838 90381 105064 105117 106255 107331 110203 111994 112499 112672 118056 119614 120161 122102 129404 136251 138171 138515 139898 140270 142349 143635 150164 151051 162710 165548 165570 165848 169129.
Po 200 zł na N-ry:
132 96 374 79 593 1524 87 728 976 2150 245
91 601 3185 546 627 809 4009 15 359 425 5242
480 682 711 25 6044 369 441 542 755 99 884
955 7160 358 434 57 602 86 900 909 8597 820
44 903 9011 254 560 99 717 24 916 34 10186
232 321 598 765 815 77 11017 127 127 52 394
549 648 986 12322 487 642 872 993 13222 432
72 82 515 604 80 878 919 14086 84 149 216
628 822 15071 211 57 79 492 739 811 40 978
16121 424 530 76 691 741 325 58 906 17134 85
490 652 67 18034 176 686 808 88 915 18003 8 49

Stale WZRASTAJĄCA LICZBA
moich klientów na
WINA
prawdziwe
wskazujące
rodzaju
jest dowodem rzetelnej obsługi
M. ROTNICKI
Fr. Ratajczaka 38
Cennik na żądanie. Cennik na żądanie

RADJO

Sobota, dnia 16 grudnia 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 (Warszawa); godz. 12.05 (W); godz. 13.20 płyty gramof; godz. 14.02 notowania giełdy; godz. 15.25 (W); godz. 15.40 „Z życia wojskowego młodzieży”; godz. 15.55 chwilka morska i kolonialna; godz. 16.00 tr. ze Lwowa i Warszawy; godz. 17.50 skrzynka rolnicza; godzina 18.00 (W); godz. 19.00 program na dzień następny; godz. 19.25 tr. z Warszawy; godz. 22.00 odczyt pt. „Mickiewicz w Wielkopolsce” — wygl. dr. St. Kolbuszewski; godz. 22.15 — 24.00 tr. z Warszawy.

Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycja poranna; godz. 12.05 muzyka popularna z płyt; godz. 16.00 audycja dla chorych w oprac. ks. Rękasa (tr. ze Lwowa); godzina 16.40 lekcja języka francuskiego (kurs średni); godz. 16.55 IV koncert z cyklu „Muzyka słowiańska”; wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego i Roman Wraga (bas); godz. 17.50 pogadanka rolnicza; godz. 18.00 odczyt przyrodniczy; godz. 18.20 Kapela Ludowa Dzierżanowskiego i Suchockiego; godz. 19.25 Leśnian i Staff — recytacje, (kwadrans poetycki); godz. 19.40 wiadomości sportowe; godzina 19.47 dziennik wieczorny; godz. 20.00 koncert muzyki lekkiej w wyk. ork. pod dyr. St. Nawrota i Irena Carnero (śpiew); godzina 21.00 skrzynka poczt. techniczna;

godz. 21.20 koncert Chopinowski w wyk. Mieczysława Münza; godz. 22.00 odczyt w języku angielskim pt. „Polska widziana oczyma Australijki” — wygl. Aileen Alpen (tr. z Krakowa); godz. 22.15 muzyka taneczna z płyt.

Programy zagraniczne: 18.00 Ryga: „Dubrowski” — opera Napravnik, tr. z Opery Narodowej; 20.00 Wiedeń: Wieczór Lehara pod dyr. kompozytora; 20.40 Rzym: „Ramuntcho” — opera Donaudy’ego; 21.30 Strasburg: Koncert utworów Saint-Saensa.

Niedziela, 17 grudnia 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 9.00 — 9.54 audycja poranna z Warszawy; godz. 9.54 program na dzień bież.; g. 10.05 bicie dzwonów; nabożeństwo z katedry poznań; chór katedralny śpiewa pod kier. ks. dr. Gieburrowskiego; po nabożeństwie kazanie z Warszawy; godz. 11.57 sygnał czasu; godz. 12.05 program na dz. bież.; godz. 12.10 — 14.00 tr. z Warszawy; godz. 14.00 pogadanka roln. p. t. „Czystość wody i jej użytek w gospodarstwie” — wygl. mg. J. Winkler; godz. 14.15 — 15.00 tr. z Warszawy; godz. 15.00 odczyt roln. pt. „Luźne praktyczne uwagi z zakresu chowu i żywienia bydła” — wygl. doc. dr. T. Konopiński; godz. 15.20 — 18.40 tr. z Warszawy i Katowic; godz. 18.40 arje i pieśni polskie w wyk. art. op. pozn. K. Urbanowicza (bas); przy fortepianie prof. Fr. Łukasiewicz; godz. 19.00

Zasada oszczędnych radjoamatorów
Kupować tylko najlepsze lampy radjowe t.j.

PHILIPS „MINIWATT”

Różnica w cenie minimalna,
różnica w jakości olbrzymia!

nr 7163

program na dz. nast.; godz. 19.05 rozmaitości; godz. 19.30 tr. z Warszawy; godz. 19.45 wiadomości bieżące (repert. teatrów i kin poznańskich); godz. 19.50 — 23.00 tr. z Warszawy i Lwowa.

Warszawa (1412 m) godz. 9.00 audycja poranna; godz. 10.05 tr. nabożeństwa z Poznania; godz. 11.45 muzyka religijna z płyt; godz. 12.15 poranek muzyczny z Filharmonii Warszawskiej poświęcony muzyce szwajcarskiej; orkiestra pod dyr. Rothbühlera, Wiktor Bregy (tenor) i Feliks Löffel (bas); w przerwie o godz. 13.00 do 13.12 pogadanka dla sfer pracujących; godz. 14.00 „Czy warto uprawiać soję” — wygl. inż. Stanisław Mierczyński; godzina 14.15 „Przegląd rynków produktów rolniczych” — wygl. p. Stanisław Prus - Wiśniewski; godz. 14.25 wokalna muzyka ludowa z płyt; godz. 15.00 wychowanie społeczno - obywatelskie młodzieży wiejskiej

— wygl. Klemens Frelek; godz. 15.20 orkiestra Adama Stromberga; godz. 16.00 program dla dzieci: a) Deszcz gwiazd — pogadanka dr. Feliksa Burdeckiego, b) Piosenki ludowe w wyk. H. Ładosza, c) „Słoń Gugua” — opowiadanie K. Giżyckiego; godz. 16.30 kwadrans słynnych artystów (Artur Rubinstein — fort.) płyty; godzina 16.45 „Epokowy dzień” fragm. z pow. Piotra Chaynowskiego pt. „W młodych oczach” (kwadrans literacki); godz. 17.00 pogadanka pt. „Pieczywo świąteczne” — wygl. p. Mirosława Radzińska; godz. 17.15 audycja ludowa z Katowic; godz. 18.00 słuchowisko pt. „Panna z posagiem” p/g Bliźnińskiego; godz. 18.40 muzyka lekka z płyt; godz. 19.30 rdajotygodnik dla młodzieży: „Co się dzieje na świecie” w opracowaniu Bruno Winawera; godz. 19.50 koncert muzyki lekkiej w wyk. ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Mieczysław Fogg (piosenki); godz. 20.50 dziennik wieczorny; godz. 21.00 odczyt aktualny; godz. 21.15 na wesołej lwowskiej fali; godz. 22.15 wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R.; godzina 22.25 muzyka taneczna z kaw. „Gastronomja”, ork. Haliny Adamskiej.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

WSZYSCY, którzy dotąd SKORZYSTALI z naszej

SPRZEDAŻY GWIAZDKOWEJ

są jednego zdania: „Za bajecznie NISKĄ CENĘ kupiliśmy towar pierwszorzędny”.
O prawdziwości powyższego zdania winien się każdy w własnym interesie przekonać.

Do dnia 24 grudnia włącznie sprzedajemy

KONFEKCJĘ MĘSKĄ i CHŁOPIĘCĄ

na okres gwiazdkowy po cenach wyjątkowo niskich

K. Bogajewski

POZNAŃ, STARY RYNEK 77

Największa Fabryka Konfekcji Męskiej i Chłopięcąj

W niedzielę, dnia 17 bm. magazyn otwarty od 1 — 6 po południu!

MUNDURKI GIMNAZJALNE

Dnia 14 grudnia 1933 r., o godz. 5-tej zmarł w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkich i ciężkich cierpieniach, mój najdroższy mąż, nasz najlepszy ojciec i brat, ś. p.

Józef Szulc

emeryt. wyższy urzędnik państw.

w 65 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 17. b. m., o godz. 14.30 z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III. Msza św. żałobna za duszę Zmarłego odprawiona zostanie nazajutrz w kościele św. Michała, o godz. 9-tej rano.

Poznań, Warszawa, Gniezno, Berlin.

dg 2321

Osobnych wiadomości nie wysłać się.

W nieutulonym żalu

rodzina.

Dnia 13 grudnia 1933 r. o godzinie 23 zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., w 87 roku życia, nasza najdroższa i nigdy nie zapomniana matka, babka, prababka, teściowa, ciotka i szwagierka, ś. p.

z Matczyńskich

Aniela Brzeska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 16 grudnia o godz. 15 z kostnicy omentarza św. Marcina przy ul. Bukowskiej, o czym zawiadamia Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

Poznań.

Pg 6 298-50114

Zakład Pogrzebowy „Ceremonia” Towarowa 25. Tel. 31-80.

w ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

SŁODYCZE GWIAZDKOWE

mnóstwo upominków

w postaci:

bonbonier, figurek, czekoladek, marmeladek, pierniczek, karmelków i innych łakoci — poleca

Sp. Akc. „GOPLANA“

Pg 6270-50,97

NA PODARKI GWIAZDKOWE:

Pończochy — Rękawiczki — Bielizna
Żymperki — Garnitury do saneczek
i na ślizgawkę — Trykoty — Szale
Berety — Ręczne robótki — Fartuchy

Przy zakupie powyżej 10 zł wydaje w okresie przed-gwiazdkowym bon na WOLNY BILET do „Słońca“

KAŁAMAJSKI

Pg 6237/8 50,60/63

Jako Podarek

Ucieszy Każdego

Obuwie Rogozińskiego

OBUWIE

Para bucików,
pantofelków, śniegowców,
kaloszy czy bamboszy
ucieszy bardzo obdarowaną osobę.

Olbrzymi wybór!

Niskie ceny!

Doborowy towar!

P 6 163-49.70

FR. ROGOZIŃSKI i S-ka **POZNAŃ**
Stary Rynek 64

Praktyczne podarki

na GWIAZDKĘ

J. Pańczak

Zaufany Dom Zakupu Obuwia

Poznań — św. Marcin 64

Pg 6 288-50,98

« Podarki dawać z zastanowieniem! »

A więc w ciężkich naszych warunkach wybierać takie podarki, któreby się nie sprzyrzyły obdarowanemu już przed Nowym Rok'em, bo szkoda przecież wówczas poprostu pieniędzy! Podarkami zaś racjonalnymi są aparaty Zeiss Ikon na format 4,5x6, które nie ośm zdjąć dają na błonie 6x9, lecz a' 16 na jednej rolce. **Box-Tengor 4,5x6 cm.**, którym można wygodnie fotografować i w zimie kosztuje tylko zł 48.—

Bogato ilustrowane prospekty można bezpłatnie otrzymać w Największym Magazynie Aparatów i Przyborów Fotograficznych

FOTO-GREGER

(Kazimierz Greger)

Poznań 3 —

ul. 27 Grudnia 18.

Pg 6237-50,43

WINA

Spirytusy { RZETELNE
SMACZNE
NIE DROGIE
dostarczają

Nyka & Posłuszny

Skład Win, Poznań, Wrocławska 33/34,
telefon 11-94

Przysięgli dostawcy WIN MSZALNYCH.

Pg 6275-50,113

Ludowe podarki gwiazdkowe!

Podaszki kolor, ręcznie tkane lniane

Makaty — Narzuty

Obrusy — Ręczniki — Płótna lniane smodziałowe i moc niespodzianek

dg 2 622

najtaniej

Bazar Przemysłu Ludowego Wilno

Oddział Poznań, Waly Jana III, nr. 9, tuż przy ul. Fredry

Gob'lay lniane wielki wybór.

PIANINA

niezrównanej jakości jako prezent gwiazdkowy poleca po cenach niższych i na dogodnych warunkach spłaty

B. SOMMERFELD,

skład fabryczny pianin

Poznań, ul. 27 Grudnia nr. 15.

ng 6962

Co ofiarować na Gwiazdkę?

Kup coś

z wyrobów porzownicznych

Podarek na lata.

Brzytwy, nożyczki, szczyryki, aparaty i ostrza do golenia

Nakrycia stołowe

Łyżki, łyżeczki, nożyki do owoców i wiele innych praktycznych przedmiotów w wielkim wyborze po cenach bardzo niższych poleca

Ed. Karge

Poznań, ul. Nowa 7/8

Istnieje od przeszło 50 lat.
dg 2530

Pg 5 470-46,98

Owoce zdrowe nie zamrażnięte kupisz najtaniej w Owocarni Wielkie Garbary 40 naprzeciw Wodnej. ad 96 345

Skład żelaza,

materiałów budowlanych i opałowych, bardzo dobrych, prosperujący na większym miasteczku Wielkopolski, jest z powodu śmierci byłego właściciela nabywanych do sprzedania. Do objęcia potrzebna gotówka około 50.000,00 złotych.

Egzystencja zapewniona.

Zgłoszenia do Kurjera Pozn pod zg 26723

TOREBKI najnowsze modele, największy wybór.
Manicury - Nesesyry - Walizki jako najmiłsze podarki gwiazdkowe poleca: **STANISŁAW JESCHKE** Plac Wolności 10 Wroby skórzane.

zg 29 747

„HAFTOPLIS“

wykonuje mereżkę, okretkę, dziurki, wykończenie szali, falban (overlock), plisowanie, dekatoryzowanie hafty, monogramy, tarce gimnazjalne, nadržanie stóp, podłożenie oczek — terminowo najtaniej

STARY RYNEK 10 (wejście Kurzanoga obok f-my Czepczyński, Krus). Filja Romana Szymańskiego i plac św. Krzyski.
Pg 5461-44,73

OKULARY, BINOKLE

ściśle w/g recepty PP. Lekarzy otrzymasz najtaniej i w największym wyborze w firmie

Kazimierz GREGER

Poznań, ul. 27 GRUDNIA 18

Dostawca Kas Chorych. Pg 6277-50,95

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

SPRZEDAŻE

Węgiel Górnoląski
koks brykiety, drzewo poleca J. Marciniak Marcina 15 tel. 32-50. zdg 96 010 11

Zabawki
Pukawki 35. Kucharki 60. Lalki ubrane 40. Wózki dla lalek 1.60. Wydaje "Torebki szczęścia". - M. Pogorzelski, Wodna 7. dz 2579/30

Centrala swetrów
Rymarowicz Poznań 1 poleca swetry damskie i męskie dziecięce w obniżonym wyborze dz 24 778

Kolonjalka
towar urządzenie 500 pokój kuchnia 40. Zabikowo. Kolejowa 12 zdg 96 333

3 pokoje
dobowe, kuchnia kompletne 800. Fabryka Mebli Śródka zdg 96 333

Dzbanki
serwisy tace niklowe połowa ceny fabrycznej Staszewski Wyspiańskiego 15. zdg 95 188

Meble
najtaniej A. Baranowski Poznań Podgórna 13. Pg 5426-23.59

Meble
najtaniej u Bakosia ul. Wenecjańska 1 Most Chwaliszewski przy Krzyżu. zdg 94 276

Pianino
okazyjnie. Nowaczyk Górna Włda 30. Pg 6263-53.6

Okazyjnie
podarki gwiazdkowe "Lamusa" - Strzelecka 1. Pg 6044-57.470

Pathe Baby
kinoaparatus z motorkiem tania. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 818

Łóżeczko
dziecięce sprzedam Romana Szymańskiego 3. m. 4. zdg 96 257

Do ostrzeżenia
przyjmuje brylanty, nożyczki, szyczyrki, maszyny do strzyżenia włosów etc. Wykonanie siaranne. Ed. Karze. Szlifierska. Poznań ul. Nowa 7/3. d 2 531

Magazyn mebli
Józef Baranowski Wrocławska 19 Ceny najniższe. Pg 5427-33.97

Gramofony - Płyty
najkorzystniejsze źródła zakupu F. Palon - Poznań Woźna 12. Pg 5 919-49.15

Meble własnej fabryki
Bracia Pohl Poznań, Jezuitska 1 solidne - tanie. zdg 95 131

Walizki szkolne 1,40
Czyste Szkolna 11 Własna pracownia Pierwszorzędne wykonanie Pg 5 751-47.6

Największy wybór Najniższe ceny
Szkła stołowe - Porcelana - Alpacki - Hurtownia Szkła 27 Grudnia 4 i. piętrowo. dz 2 293

Skład
dwa okna wystawne oraz jasne lokale przemysłowo-handlowe od zaraz Wielka 27. drugi dom - St. Rynku Pg 6206-50.2

Radjo
baterijne, super głośniki magnetyczne, dynamiczne, różne części radjowe-bezcen. Kanałowa 4. m. 10. zdg 96 400

Okazyjnie
Prezenty gwiazdkowe wazy, kryształowe flury, lizyrczki srebrzone. Staszewski. Wrsniańskiego 15. zdg 96 321

Fortepian
czarny, tania na sprzedaż. Ratajczaka 11a. wejście 4. mieszkanie 73. zdg 96 482

Garnitury klubowe skórzane, gobeliny
ładne fasony, bardzo korzystnie. Domnickańska 3. Pg 6200-50.107

Brylanty
prima kamienie wagi ca 3/4 kar. poleca okazyjnie W. Kruk Poznań ul. 27 Grudnia 6. zdg 96 540

Okazyjnie
sprzedam kanape, w budowaniu 2. fotela, stoł 4 krzesła i szafki. Grobla 29 a. m. 5. zdg 96 534

Skład nabiału
i delikatesów przy ruchliwej ulicy dobrze zaprowadzony sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 96 363

Kiosk
w dobrym położeniu egzystencja pewna Adres Kurjer Poznański zdg 95 758

Kolonjalka
mieszkanie, zaprowadzona 24 lat korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański Stary Rynek rg 4669

Salonik
orzehowy "Lamusa" Strzelecka 1 Pg 6262-53.62

Owoce
zdrowe nie zmrażnięte kupisz najtaniej w owocarni Wielkie Garbary 40. naprzeciw Wodnej. zdg 96 344

Koń
na biegunach, samochód dziecięcy sprzedam Prędry 6 m. 9. zdg 96 379

Futro
skunksowe dobrze utrzymane - Kwiatowa 9. m. 4. zdg 96 521

Okazyjnie
futro męskie białym wydra, okazale średnia figura. Zakład krawiecki. Bielerzowski. Łukaszewicza 1. zdg 96 476

Kiosk
tania. Adres Kurjer Poznański zdg 96 465

Interes opałowy i przewozowy
w Lesznie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 509

Gramofony Płyty
kupię sie najkorzystniej w znanej i fachowej firmie Kastor & W. Marcin 55 dz 2614

Singera
prawie nowa gramofon płytami, biurko ameryk wszystko dobrze utrzymane Graniczna pietnaste. m. dziewiate. zdg 96 326

Sanie
fabrykat wiedeński tania na sprzedaż. Strzałowa 2 m 2 zdg 96 327

Do sprzedania
separatki pierwszorzędne wiadomość: Wrocławska 33 restauracji. zdg 96 372

Cukiernia - kawiarnia
dobrze prosperująca sprzedam - blisko Poznania. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 96 368

Śliczny wózek dla lalek z pierzyną
krzesło na biegunach i żywy nr. 23 i 31 na sprzedaż. Ul. Cieszkowskiego 4. i. m. 3. zdg 96 331

Bliurki - antyk
Staszica 25 m. 4. od godz. 4-5 zdg 96 335

Skrzypce
okazyjnie Staszica 25 m. 4. od godz. 4-5. zdg 96 336

Dog
rasowy do sprzedania Zgłoszenia J. Szarf. Marsz. Focha 144 zdg 96 337

Pianino
czarne krzyżowe zagraniczne w bardzo dobrym stanie i wanna biała emalowana. Kantska 1 - m 6. zdg 96 304

Restauracja
dobrze prosperująca tania powód samotność. Górna Włda 31. m. 1 zdg 20 726

Futro
męskie w dobrym stanie tania na sprzedaż. Jezycza 35. m. 7. zdg 96 331

Piec
gazowy (ścienne) 25 zł. Ul. Kramarska 17. m. 3. zdg 96 391

Szklanka
0.10; paskiem 0.15; talerz 0.25; lampa 0.90 Staszewski Wyspiańskiego 15 zdg 95 121

Wetna
pończosznica, wetna do robotek ręcznych, wetna do trykotarstwa maszynowego, wetna do dywanów, kilimów. Wetny froterowe perlowe. Wetny z robotkami i jedwab sztuczny do robotek ręcznych Najtaniej poleca detalicznie i hurtownie. Hurtownia Wetny. tylko św. Marcin 56. I piętro. - Telefon 20-31. zdg 96 487

Uwaga!
Mydła. Woda kolona. Perfumy oraz wszelkie przybory fryzjerskie najtaniej w Hurtowni dla Fryzjerów. Poznań, św. Marcin 29. w podwórzu. zdg 96 486

Sprzedaz
Piec kapielowy węglowy tania. Antoniewica, instalator. Pocztowa 23. zdg 96 421

Saneczki
reparacje. Marcinia. Mostowa 23. zdg 96 418

Kolonjalkę
większym mieszkaniem, dobrze zaprowadzona z powodu śmierci korzystnie sprzedam Adres Kurjer Poznański zdg 96 405

Posługaczka
potrzebna. Wierzbicice 13. m. 21 zdg 96 427

Drobne meble
nowości jako podarki gwiazdkowe. Dom Komisowy. Podgórna 10a. zdg 96 426

Jadalnie używane bardzo tania
różne modele, większe, mniejsze, jak nowe. Poznański Dom Komisowy. Domnickańska 8. Pg 6291-50 106

Tapczan
sprzeda tania tancernia. Fredry 6. narożnik. zdg 96 459

Cukiernia - kawiarenka
specjalność pieczywo, ciastka - sprzedam Suwalski Składowa 1. zdg 96 443

Złoty zegarek
biacy, futra, jak nowe, różne inne rzeczy. Dom Komisowy. Plac Sapieżyński 8. zdg 96 441

Choinki
tania sprzedam, M. Focha, narożnik Wyspiańskiego. zdg 96 478

KAMIENICE

Sprzedam
pryncypalnej ulicy dom za 26 000 - dochód 3 500. - wpłaty 15 000. - Oferty Kurjer Poznański zdg 96 827

Inowrocław
kamienica, restauracja sala duży zajazd kompletne urządzenie, koncesja zapewniona, interes gwarantowany przy Targowisku, cena 30 000, wpłaty 15 000 Jan Koralewski Inowrocław Łucjana zdg 96 328

3-4 pokoi
śródmieściu poszukuje urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 364

2-3
pokoi od 1 stycznia poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 349

Wyższy urzędnik
poszukuje od 1 stycznia mieszkania 4 pokojowego z wszelkimi wygodami ewentualnie mniejszego lub większego wzrost od gospodarza. Warunki według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 492

Mieszkanie
4-5 pokojowe blisko Placu Wolności poszukuje od stycznia. - Oferty Kurjer Poznański zdg 96 489

Dworcu
pokoik. Focha 27. II. front - Sypniewska. zdg 96 440

Klatki
centralne telefon lazienka Masztalarska 7 a - 5. zdg 96 545

Zaraz
Kreta 24. m. 10. zdg 96 544

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem) Półwiejska 2 - 6. zdg 96 546

Słowackiego
39 - 9. zdg 96 538

Ciepły
szkołom Górna Włda 15 - 6. zdg 96 539

Utrzymaniem
Słowackiego 35 m. 9. od 6-9. zdg 96 531

Elegancki
niekrepujący zaraz Skarbowska 20. m. 8. zdg 96 530

Zielona
0 m. 4. zdg 96 527

Pokój
2 osobowy zaraz Kanta 5 m. 7. zdg 96 526

Niekrepujący
Kanałowa 7 m. 8. zdg 96 522

Klatki
elektryczność. Zupańskiego 21. - 10. zdg 96 477

Dwuosobowy
panom zaraz Matejki 65 m. 3. zdg 96 471

Pokój
zaraz. Wrocławska 10/11. m. 2. zdg 96 468

Frontowy
jedno-dwuosobowy tania. Niegolewskich 7. m. 10. zdg 96 463

Elegancki
Łąkowa 16. I. prawo. zdg 96 462

Młyńska
3 - 9. duży frontowy centralnem Pg 6239-53.51

Wyraźne i czytelne pismo

jest koniecznym warunkiem przy wszystkich zleceniach ogłoszeniowych. - jeśli się chce uniknąć błędów w gazecie i niepotrzebnych wskutek tego nieporozumień Otrzymujemy często ogłoszenia tak nieczytelnie napisane, że wskutek koniecznego odwołania się do inserenta, ulega zamieszczenie niepożądaney zwłoce

Za błędy powstałe wskutek niewyraźnego pisma na zleceniach ogłoszeniowych, odpowiedzialności nie bierzemy.

Administracja.

Jeżeli

podarek gwiazdkowy
to tylko praktyczny i tani. Znajdziesz go we firmie A. Szydłowski, Wroniecka 4 porcelana, szkło galanteria emalia, sprząty kuchenne i domowe. rg 4678

Maszyna
Singera gramofon szafkowy - Stroma 1 parter. zdg 96 495

Nadzwyczaj korzystnie nadają się na prezenty gwiazdkowe
Porcelana - Serwisy - Alpacki Szkło - Zastawy - Sztućce - Noże widelce, lizyki Serwisy o-biadowe Hurtownia Porcelany Wroniecka 24. zdg 96 494

Pianino
Długa 16 m. 1. zdg 96 491

Konie
sprzedam. Strzelecka 9. m. 14. zdg 96 445

Grobla
19 - 8 pokoi. zdg 96 518

Chłodnice do samochodów
wskazuje i naprawiam Autogeniczne spawania St. Gulczyński, Poznań Włda ulica Dolna 17 zdg 96 340

Saloniki okazyjnie
okazyjnie poleca Domnickańska 3 Pg 6296-50.108

Okazyjnie
modarki gwiazdkowe "Lamusa" - Strzelecka 1. Pg 6285-53.74

Najtansze, najsolidniejsze, najpiękniejsze gabinety męskie
używane poleca Poznański Dom Komisowy. Domnickańska 3. Pg 6292-50 105

Wille
dziesięciopokojowa śródmieście Poznania sprzedam 65 000 wpłaty 45 000 Gruszyńska Poziłowa 30 telefon 58-66. zdg 96 423

PIENIĄDZ

Wspólniczki
zawodu fryzjerskiego inteligentnej do prowadzenia interesu - ewentualnie poszukuje od 1. 1. 34 w Poznaniu Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 318

Potrzebny
wspólnik do pierwszorzędnego interesu z kapitałem 6 tysięcy złotych. Wiadomość Dom Komisowy. Dominikańska zdg 96 373

6 tysięcy zł
za dobrym procentem na I hipoteke pierwszorzędnego obiektu zabezpieczone szukam. - Oferty Kurjer Poznański zdg 96 347

Wspólnika
poszukuje drukarnia, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 313

Wspólnika
trzeźwego, branży drogerijnej. - gotówka 1 000 do uruchomienia inatnego przedsiębiorstwa - szukam. Spieszne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 397

Udział
w szybkim obrotowym interesie wozna suma 500 Oferty Kurjer Poznański zdg 96 533

Zmiana mieszka

Skład
pokój nadający się na wszelka branże zamienie na 2 pokoje. - centrum. - Adres Kurjer Poznański zdg 96 488.

POKOJE UMEBL.

Pokój
Zupańskiego 21 m. 5. zdg 96 433/34

Pokój
utrzymaniem obiady Cieszkowskiego 6. m. 5. zdg 96 396

Elektryczność
Bukowska 41. m. 9. zdg 96 392

Pokój
utrzymaniem. Wały Zygmunta Augusta 1. m. 8. zdg 95 355

Pokój
niekrepujący komfortowy dla solidnego pana lub pani. Wład. Wrocławska 20 I piętro lewo. zdg 96 361

Jedno-
dwuosobowy elektryczność Zielona 7 m. 7. zdg 96 366

2 uczni
szkolnych przyje od 15 stycznia warunki bardzo korzystne Oferty Kurjer Poznański zdg 96 305

Inteligentnej
sympatyczny z 15. Matejki 45. m. 6. zdg 96 306

Ciepły
słoneczny dwuosobowy. Wojciecha 16 - 7. zdg 96 320

Kraszewskiego
11. m. 17 ładny jednoosobowy. zdg 96 329

Elegancki
utrzymaniem zaraz. Ratajczaka 11 a. m. 102. zdg 96 422

Elegancki
panu na stanowisku zaraz. Podgórna 2 a m 5. zdg 96 313

Elegancki
Szamarzewskiego 11 - 6. zdg 96 311

Utrzymaniem
bez wygodami u samotnej zaraz Różana 4. m. 6. zdg 96 302

Niekrepujący
Strzałowa 6. - 2. zdg 96 382

Elegancki
pokoik. Cieszkowskiego 8. m. 9. zdg 96 310

Pokój
1-2 osobowy. Działynskich 9. m. 14. zdg 96 433

Pokój
centr. ogrzewanie telefon światło elektryczne lazienka Młyńska 2. m. 18. zdg 96 417

Dwuosobowy
utrzymaniem - bez Ratajczaka 11 a m. 66. zdg 96 414

Wozna
18 m. 9. zdg 96 400

Inteligentnym
20 złotych. Sapieżyński 3. III. lewo. zdg 96 408

Elegancki
fortepianem ewentl. salonikiem osobom na stanowisku. Ratajczaka 9. m. 10. zdg 95 907

Pokój
Półwiejska 8 m. 6. zdg 96 404

Skarbowska
11. II. zdg 96 430

Klatki
panu - pani. Długa 6. m. 6. zdg 96 423

Panienkom
Ratajczaka 16 - 10. zdg 96 457

Niekrepujący
Piekary 25. mieszkanie 11. zdg 96 452

Pokój
bezdzielnemu małżeństwu. Łąkowa 9. mieszkanie 10. zdg 96 449

Solidnemu
panu. Ogrodowa 19. m. 3. zdg 96 447

Duży
frontowy Grobla 30. m. 18. rg 4681

SZUKA POKOJU

Jednoosobowego
zaraz. Cena Kurjer Poznański rg 4675

Taniego
pokoju śródmieście poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 399

Przyjezdny
poszukuje ciepłego pokoiku od zaraz Cena Kurjer Poznański zdg 96 360

Małego
skromnego, niekrepującego, dwuosobowego, centrum Oferty Kurjer Poznański zdg 96 384

Pokój
mniejszy, niekrepujący. Jezycza. Łazarz od 1. 1. lub wcześniej. - Oferty Kurjer Poznański zdg 96 393

Próżnego
pokoju. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 451

Dużego
pokoju blisko Uniwersytetu z ogrzewaniem na biuro Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 96 532

Próżnego
I piętro, parter, przy św. Marcynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 472

KUPNA

Meble używane
przedmioty domowego użytku kupuje, przyjmuję w komisje Dom Komisowy. Wroniecka 6/8. Pg 5 463-43.40

Maszynę
do szycia damską kupię w dobrym stanie Oferty z ceną i firmą Kurjer Poznański zdg 96 362

Motor
5 PS 220 volt prad stały, nowy typ kupię gotówką Kurjer zdg 96 376

Maszynę do pisania
używana dobra kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 334

Rower
damski kupię okazyjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 316

Dom - wille
nowa bez pośredników gotówka 28 tys. kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 341

Piec
kafłowy przenośny, lóżko metalowe kupię Oferty Kurjer Pozn. rg 4677

Resztówki
250-350 móg ziem pszennej, masywnymi budynkami, dobra komunikacja spiesznie poszukuje przy wpłacie 70 000. Dokładny opis przesłać Otręba, Jarocin Kilińskiego 2. zdg 96 548

Wóz
mleczarski do mleka na miasto kupię. Oferty Biuro Makowskiego, Włocławek. Wóz. ng 7160

DO WYNAJECIA

Czteropokojowe
trzy-pokojowe, komfort, centrum. Wille pięć pokojowa, Ostroroga, wynajme. Informacje Matejki, Podgórna 6 - 6. zdg 96 205

Wydzierżawie
dwa pokoje próżne i jeden umeblowany Chwałczewo 48 m. 4. zdg 96 365

Mieszkanie
4 pokoje, lazienka, pokój służący ulica Knapowskiego bez remontu, bez odstępnego, Czysty miesięczny. Warunek: gwarancja płatności. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 96 395

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkanie wskaże Domus Plac Wolności 14 a Informacje bezpłatne zdg 96 119

Dwupokojowe, trzypokojowe, czteropokojowe
wskaże Beemes Marcina 74. zdg 96 410

Suterena
dwuizbowa. Jasna 8. dozorczy. zdg 96 439

3 pokoje
kuchnia, lazienka wolne. Wybickiego 5. Gospodarz zdg 96 437

Czteropokojowe
i siedmiopokojowe mieszkanie komfortowe. Matejki 48/49 portier. dz 2610

2 pokoje
kuchnia meblami. Wierzbicice 31 m. 8 Pośrednicy wykluczeni 6-8 zdg 96 525

Czteropokojowe
lazienka, centrum 80, dwupokojowe, lazienka 42, portierstwo jednopokojowe. - wynajmie zaraz "Pawilon". Marszałka Focha 15. zdg 96 474

SZUKA MIESZK.

Poszukuje
dwa - jedno kuchnia lub próżna pokoiu okolicy Łazarza. - Oferty Kurjer Poznański zdg 96 378

LOKALE

Duży pokój
na cele towarzyskie lub cichy przemysł wzrost od gospodarza. Półwiejska 30. zdg 96 325

1-2
na biura telefon. Skarbowska 17. m. 4. zdg 96 490

DZIERŻAWY

Wydzierżawie
restauracje z powodu choroby całkowicie urządzona od 1 stycznia Wiadomość Dom Komisowy Dominikańska zdg 96 374

Poszukuje
dzierżawy lokalu nadającego się na skład kolonialno delikatesowy z przyległym mieszkaniem ewentl. odkupie skład w dobrym położeniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 96 510

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane - Januszek
Chałubińskiego - pensjonat adwokatowej Rychlickiej Kuchnia na masle. Pokoje ciepłe. dz 2 566

Zakopane
chrześcijański pensjonat "Szopenowska" ul. Jagiellońska tel 269 pod solidnym i fachowym zarządem właścicieli daje gwarancje pewnego zadowolenia. zdg 96 512

OSOBISTE

Panna

Zofie Marczyńska prosi o odebranie listu u Mikolajczaka Jaworz. zdg 96 464

Zguby

Zaginął

włk jasny, oddać za wynagrodzeniem. Fabryczna 30 - 1. zdg 96 398

ROZMAITE

Akuszerka

Poznań, Strzelecka 2, przy placu Świątokrzyskim przyjmuje panie, udziela porady, pomocy położniczej. zdg 96 536/7

Inteligentny

starszy pan w rozpaczy w dołożeniu prosy o pomoc finansowa lub garderobe. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 383

TEATRY

Poznań, piątek, 15. 12.

TEATR POLSKI: Dziś - „Moja panna mama”. Sobota, 16. 12. „Pani ze słonecznikiem”, premjera

TEATR WIELKI (Opera): „Krysia Leśniczanka”. Sobota, 16. 12. „Così fan tutte”.

Niedziela, 17. 12. „Krysia Leśniczanka”.

TEATR NOWY: Dziś - „Szczęście w domu”, występ Jadwigi Zaklickiej.

Sobota, 16. 12. „Szczęście w domu” występ Jadwigi Zaklickiej.

Niedziela, 17. 12. „Szczęście w domu” występ Jadwigi Zaklickiej.

Bydgoszcz, sobota, 16. 12.

TEATR MIEJSKI: premjera farsy: „On i jego sobowtór”.

APOLLO METROPOLIS NASZE KINA PROGRAMY NAJTAŃSZE NAJLEPSZE

nr 5 4189

KINA

Poznań, piątek, 15. 12.

APOLLO: „Pod Twoją Obronę”.

CORSO: „Samotny Orzeł” oraz „Siedm Twarzy”.

COLOSSEUM: „Zabójstwo o święcie”.

METROPOLIS: „Buster narzucił piwa”.

ORZEŁ: „Jeździec bez trwogi”.

ODEON: „Demon Miłości”.

PROMIEN: „Poskromienie złośnicy”.

RENAISSANCE: „Romeo i Julia”.

ROXY: „Muszę Cię zdobyć”.

SŁONCE: „Szalona noc”.

SPINKS: „Zdobycie Cię muszę”.

TECZA-Lazarz: „Kobiety z przeszłości”.

TECZT-Wilda: „Jej Ekscelencja Miłość”.

WILSONA: „Blaski i Cienie Miłości”.

Bydgoszcz, sobota, 16. 12.

APOLLO: „Tajemnica sypialni”.

ADRIA: „Rozkoszne kłopoty” (Baby) z Mauricem Chevalier

BALTYK: „Przygoda jednej nocy” oraz „Ta pani jest panna”.

KRYSTAL: „Mężczyźni w jej życiu”, tygodnik Foxa i mecz Polska-Niemcy.

MARYSIENKA: „Kobieta z Monte Carlo” oraz komedia „Flip i Flap robią karierę”.

REWJA: „Każdemu wolno kochać”, na scenie rewja p t. „Week-end”.

SŁONCE: „Spalone mosty” i „Tempo-Tem”, na scenie rewja p t. „Bigos przedświąteczny”.

Każdy o tem wie i zna, Że tylko firma „EMKA” wszystko tanio ma.

Radjoaparaty 3-lampowe już od . . . zł 45,-

Aparaty radjowe światowej marki 3-lampowe z wbudowanym głośnikiem do sieci prądu zmiennego . . . zł 290,-

Zamieniamy każdy stary radjo-odbiornik baterijny lub detektorowy na 4-ro lampowy do sieci prądu zmiennego światowej marki „MARCONI” za dopłatą zł 250,-

Baterje anodowe niedoścignione: 150-volt zł 15,90 120-volt zł 11,90, 100-volt zł 9,90, 90-volt zł 7,90, 60 volt zł 5,90

Baterje wysyłamy na całą Polskę za zaliczeniem pocztowym z dołączeniem 1,- zł

Gramofony w wielkim wyborze już od zł 55,- Płyty gramofonowe od zł 2,-

Naprawa słuchawek. Modernizacja aparatów.

Sensacja: Przebój cen tańch żarówek. Żarówki normalne nie regenerowane

Table with 2 columns: wattage (5-25, 40, 60, 75, 100) and price (zł 0,90, 1,05, 1,60, 2,20, 2,90)

WIELKI OBRÓT MAŁY ZYSK.

Korzystajcie zatem wszyscy z niebywalej okazji.

„EMKA” w. Marjan Włodarczak POZNAŃ ul. Wroclawska 30, Telefon 36-83

Tanie żarówki oraz baterje anodowe „Emka” również do nabycia w firmie „Lenka” właśc. Leokadia Włodarczakowa, Poznań, św. Marcin 34. Telefon 39-29.

Ciała swedzenie oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa Krem-Lam-Age z rozżutkiem. Idealny nieszkodliwy kosmetyk usuwający walę naskórka. zdg 4513

Odkurzenie dywanów szybko i tanio. Telefon 1998. zdg 96 191

Marceli Dziennik Ratajczaka 7 - Wielka 1 kapelusze - krawaty zdg 2 132

Wielka 1 - Ratajczaka 7 krawaty - koszule zdg 2 193

Kapelusze - Krawaty Ratajczaka 7 - Wielka 1. zdg 2 194

Marceli Dziennik Ratajczaka 7 - Wielka 1. kapelusze - krawaty zdg 2 193

Reklamy, plakaty rysunki, projekty dekoracje artystycznie tanio. Atelier Klemiński Plac Nowomiejski 5. podwórze. zdg 96 375

Kłóra szlachetna osoba zainteresuje się losem bezrobotnego handlowca-kupca Poznańczyka, wyznania kat., lat 40, samotnego, bez wszelkich nalegów, a będącego w skrajnej nędzy i bez dachu nad głową. Referencje i świadectwa pierwszorzędne. Łask. zgłoszenia pod zdg 96 330 do Kurjera Poznańskiego

Księgowy - bilansista prowadzi tanio księgowość - sporządza bilanse, rekonstruuje księgowość za lata ubiegłe. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 285

Koldry wykonuje przerabia Smoczyńska Kwiatowa 8. zdg 96 420

OZENKI Dla brata mego, dyplomowanego inżyniera chemii, 35-letniego, zdrowego o prawym charakterze poszukuje odpowiedniej partii matrymonialnej, panny przystojnej, z dobrego domu, wiek 26-30, która by mu dopomogła w uruchomieniu rentownej fabryki chemicznej. Poważne oferty z fotografią za zwrotom, dyskrecją zapewnioną. Gdynia, Skwer Kościuszki 12. mieszkanie 5. ng 7 055

Szukam dla mego syna lat 26 urzędnika gospodarczego, wykształcenie kier. z ek. żony. Celem objęcia nieruchomości i przedsiębiorstwa potrzebny posag 16 tysięcy złotych. Posag może być zabezpieczony pierwszorzędnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 346

Ołbrzymi wybór małych, zdecydowanych pań, panów poleca „Echo” Poznań, św. Marcin 22. Najważniejsze biuro matrymonialne w Połsce. Zapoznanie ściśle towarzyskie - dyskrecja gwarantowana. Pg 6295-53.73

Panna wykształcona po trzydziestce - 1500 zł - wyjdzie za urzędnika. także wdowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 446

Trzech urzędników państwowych, kawalerów wiek 27-29 (brunet, szaryn, blondyn) na dobrych posadach posadziacy nieco gotówki, pragną poznać zarabnie i sympatyczne panienki w celu matrymonialnym. Majątek dla wspólnego dobra mile widziany, lecz nie konieczny. Zgłoszenia z fotografiami do Kurjera Pozn. zdg 96 357

Kursy kroju szychy roboty ręcznych warunków bardzo korzystne. Marij, Modułowy 1. m 7. zdg 2 028/9

MUZKA Strojenia fortepianów iachowo. Drygas - Podgórna 10a. zdg 46 425

Trio z akordjonem od zaraz Restauracja Sportowa - Wyspańskiego 9. zdg 46 475

Kino „Odeon” Brygida Helm w filmie Demon Miłości Dziś poraz ostatni! Od jutra „Dobranoc Wiedniu”, portj. 781

Tereny parciarsko - saneczkowe w majątku blisko Poznania, pokoje utrzymaniem 5 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 342

Colosseum Wspaniały film sensacyjny „Zabójstwo o święcie”. Tytuł do niedługo. Pg 6294-50 109

Król tenorów Jan Klepura ostatnie dwa dni śpiewa najcenniejsze piosenki w kinie „Sfinks” zdg 96 436

SZUKA PRACY Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Cukiernik siła pierwszorzędna szuka posady Oferty Kurjer Pozn. zdg 96 039

Poszukuje jako uczennica do składu pieczywa Oferty Kurjer Poznański zdg 96 369

Młodsza dziewczyna szuka posady do wszystkiego zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 96 348

Krawcowa dobra tania poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 339

Krawiecki pomocnik sumienny poszukuje pracy Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 96 080/1

Kucharka młodsza samodzielnie gotowaniem przyjmie posade w miejscu w lepszym domu od 1. 1. 34 lub 1. 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 189

Rolnik rutynowany energiczny trzynastoletnia praktyka, pierwszorzędne polecenia poszukuje posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 777

Młoda inteligentna Niemka z dobrego domu poszukuje posady w dobrej rodzinie polskiej - najchętniej na wsi - celem wydoskonalenia się w konwersacji polskiej. Wzajemnie udzieli nauk niemieckiego. Fasawa zgłoszenia Levide Poznań Libelta 4. zdg 95 767

Bufof na rachunek przyjmie kancja 1 000 Oferty Kurjer Poznański zdg 96 403

Uczciwa porządna dziewczyna szuka posady posady lub prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 403

Dziewczyna uczciwa z olna poszukuje posady wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 96 542

Dziewczyna z dobrem świadectwami samodzielnie gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 524

Kuśnierka szuka pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 96 517

Urzędnik gospodarczy kawaler lat 30 z olna rolnicza 5 lat praktyki bardzo dobre polecenia przyjmie posade od 1. 1. 34 jako samotny lub żonaty. Zgłoszenia Jan Dybala Wasorz. now Szubin. zdg 96 511

Ochroniarka egzaminowa szuka posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 508

Posługaczka poszukuje poslag. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 470

Kucharka z skromnym gotowaniem - do wszystkiego szuka posady małemu domu za 15 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 406

Nauczycielka wychowawczyni z powodzeniem nauczania i kilkoletnia praktyka szuka posady do dzieci od 3-10 lat. niemieckie Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 507

Pracznka poszukuje prania solidnie tanio pierze Oferty Kurjer Poznański zdg 96 054

WOLNE MIEJSCA Fryzjerka od zaraz. Grobla 28. m. 1. zdg 95 335,6

Potrzebny od 1. 2. 34 zarządzający do apteki pierwszorzędne referencje - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 068

Poszukuje sie dzierżawcy kasyna wiekowej fabryki. Obowiązkowa kancja 3 000 zł. Blizsze szczegoly listownie. Zgłoszenia do administracji Kurjera Poznańskiego zdg 2604

Pomocnik rzeźnicki samodzielny potrzebny. Odpisy świadectw pożądan. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 96 300

Nauczycielka z francuskim i muzyka potrzebna do 3 dziewczynek. Babin pow Środa zdg 96 350

Młynarz z dłuższą praktyką specjalista na oszenie zdolny wyrezyzy kierownika na stala posade do 20 tonowego mlyna od zaraz. pensja 120. Odpisy świadectw Kurjer Poznański zdg 96 377

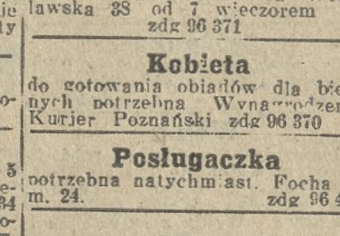
Piekarz samodzielny pierwszego nieca z coakówek cukiernictwem potrzebny. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 96 319

Garderoba do wydzierżawienia od 1 stycznia. Restauracja Gastronomia Wroclawska 33 od 7 wieczorem zdg 96 371

Kobieta do gotowania obiadów dla biednych potrzebna Wynagrodzenie Kurjer Poznański zdg 96 370

Postugaczka potrzebna natychmiast. Pocha 27 m. 24. zdg 96 401

Humor zagraniczny „Jenteligentna”. - Powiedz mi, najdroższy, jak mogą drukować książki, nie przecinając stronice? (Rit et Rac - Paryż). S. F.

Buralistka sprytna wymowna potrzebna. Oferty zyciorzem podaniem danej pensji Kurjer Poznański zdg 96 367

Chłopic do posylek może sie zglosic. Aleje Marcinkowskiego 20 m 6. zdg 96 312

Podróżujacy ng Poznański potrzebny z kancja 300 złotych obiazd samochodem Oferty Kurjer Poznański zdg 96 271

Bufoetowa zabezpieczenie 150 zara. Rex - Marcina 33 - 4 zdg 96 208

Bona zdrowa czysta z dobremi świadectwami potrzebna do dwójki dzieci o zara. albo 1. 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 96 237

Książkowa znajomość żurnala ameryk. przel. ściowo na wies potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 96 484

Rządca gospodarczy obeznany z prowadzeniem kraj. gospodarczych i soletwa skromnych wymaga potrzebny 1-go stycznia. Zgłoszenia odosm świadectw podaniem pretensji Kurjer Poznański zdg 96 438

Fryzjerka potrzebna. Kwiatowa 1. zdg 96 448

Ekspedjentka rzeźnicka zaraz potrzebna. Dąbrowskiego 65. zdg 96 442

Posługaczka może sie zglosic zaraz. Kraszewskiego 16. m. 14. zdg 96 444

Bufoetowa i kelner z kancja. Sowiński - Wankowa 35. rk 4683

Fryzjerka potrzebna zaraz. św. Marcin 3 zdg 96 496

Pañ panów poszukujemy na artykuły gwiazdkowe, stale warunki. Aleje Marcinkowskiego 16. mieszkanie 16. zdg 96 490

1 000 zł pożyczka posada naucz. Spieszno oferty Kurjer Poznański zdg 96 528

Pomocnik damski lub fryzjerka dzielna potrzebna zaraz. Aleje Marcinkowskiego 5. zdg 96 526

Krawcowa - kuśnierka zdolna przeliczować futro muskie w dom natychmiast potrzebna. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 96 523

Fryzjerka potrzebna. posada stala. Marsz. Pocha 125. zdg 96 473

Okazyjne brylanty kilka par kolczyków wagi 3 1/2. 00 - 01. bardzo tanio do nabycia. W. Szulc pl. Wolności 5. tel. 14-84 Pg 6293-50.111

Nauczycielka z kilkoletnia praktyką rutynowana z pozwoleniem domowego nauczania niemieckie i poczki francuskiego oraz troche muzyki potrzebna od 15 stycznia 1934 na wies do dwójki dzieci 7 i 10 lat. Oferty z referencjami do Kurjera Poznańskiego pod zdg 96 506

Portier samotny gotówka 500 złotych tylko z prowincji potrzebny. Informacje: Poznań Wielka 14. mieszkanie 11 zdg 96 501

Przedpłata na miesiac grudzień 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w miescie zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez poczte poza Poznaniem miesiecznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesiecznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych sila wyższa, przeszkód w skladzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie maja prawa domagania sie niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoswiatecznych i uroczystosciowych poprzedza normalna codzienna czesc numeru z reklamami i ogloszeniami materiala poświęcony danej uroczystosci. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, swieta i noca tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 13.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do godz. 11. większe dużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówekowych); słowo nagłówekowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe w skutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.